Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1288 — ՇԱԲԱԹ 16 ԱՊՐԻԼ 1888 — (Ն. Տ.) 28 ԱՊՐԻԼ 1888 — 17 ՇԱՊԱՆ 1305

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غازيتهنك ادارهسى نورادونكيان خانى اوزرنده غلطه ده

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Գաւառաց »	Մեծ տեղական թղթատարով	» »	240
Գաւառաց համար	Մեծ տեղական թղթատարով	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Գրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է թղթատարութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն եա լարուած.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16 ԱՊՐԻԼ, 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրն հրաժարեալ է։ Ազգ. Երեսփոխանութիւնն ստորագրեց Մաղաքիան, որով Կայս. Կառավարութենէն կը խնդրուի վաւերացնել Ն. Ամենապատուութեան նոր պաշտօնն իբրեւ Պատրիարք Երուսաղեմայ։ Ն. Սրբազնութիւն կը փութար մեկնիլ Մայրաքաղաքէս, եւ եԹէ իրերն իւր փափաքանց համաձայն ընթացք մ'ունենային, առաջիկայ Ս. Յարութեան տօնն Երուսաղեմի մէջ պիտի կատարէր։ Այլ այսպէս թէ այնպէս, վերջին Զատիկն է այս յորում Կ. Պոլսոյ գահուն վրայ պիտի տեսնենք զՏ. Յարութիւն Սրբազան։ Կայս. Կառավարութիւնն, որ, ինչպէս յայտարարեց դատական գործոց Վեսիր. Նախագարն, ի վաղուց տեղեակ էր Ն. Սրբազնութեան Երուսաղեմի Պատրիարք ընտրուելուն, անշուշտ պիտի բարեհաճի ընդ հուպ վաւերացնել անոր այս բարձր պաշտօն։

Այս գործողութենէ ետքն, Ազգ. Վարչութեան առաջին պարտաւորութիւնը պիտի լինի Տեղապահի ընտրութիւնը։ Կը յուսանք թէ ժամանակին պահանջմանց և անցեալին փորձառութենէն համեմատ ընտրութիւն մ'ընել կը յաջողի Վարչութիւնն։

Հաճընէ եկող լուրերն եւս քան զեւ տագնապալի են։ Անցեալ օր հրատարակեցինք Հաճնոյ Առաջնորդին կողմէ առ մեզ ուղղեալ հեռագիր մը, որ կը գուժէր թէ անօրէնութեան պատճառաւ կրօնափոխութեան դիմողներուն առաջը չառնուիր, և ազգայնոց մէջ թշուառութիւնն ի վերջին ծայր հասած է։ Ն. Գերապատուութիւն ստիպողաբար կոչում կ'ընէր հանրային մարդասիրութեան։

Ինչպէս նախընթաց տեղեկութիւնը եւս կը յայտնէին, Հաճընի գտնուող օտարազգի կղերական գործիչը կրօնափոխութիւնը պայման դրած են իրենց դիմողներուն նիւթական օգնութիւն մատուցանելու։ Ամերիկացի Միսիոնարը անգլիական և ամերիկեան լրագրաց մէջ իրենք զիրենք կը նկարագրեն իբրեւ գթութեան հրեշտակներ, զորս նախախնամութիւնը ղրկած է Կիլիկիոյ այդ տառապեալ ժողովրդոյ մօտ, նօթութեան և մերկութեան վտանգներէն զանոնք փրկելու։ Այլ, իրականութեան մէջ, այս վերջանաց ազնուագոյն սրանցելի միջոց մ'եղած են նոցա ձեռաց մէջ՝ իրենց կրօնական Փբէյնոն յառաջ տանելու։ Թշուառ ժողովուրդը կ'ընտրիպուի զոհել կա՛մ իւր հացն և կամ իւր խիղճը։ Կը տեսնէ թէ առանց կրօնի խտրութեան բաշխուելու սահմանեալ նպաստներ՝ այս մարդասէր Միսիոնարաց ձեռաք՝ կը տրուին անոնց միայն որք բողոքական են կամ կը խոստանան լինել։ Նոցին հնարքը կաթոլիկ Միսիոնարներն ալ ի գործ կը դնեն ինչպէս պապական ութեան, այնպէս որ պապական Միսիոնարաց բարոյական նկարագրոյն և գործելու մեթոտներուն չհաւանող ամերիկացի Միսիոնարը գէթ այս մասին անոնց նախանձելու բան մը չունին։ Այս է պատճառն որ կրօնափոխութեան լուրերն առաւելապէս կուգան Փոքրն Ասիոյ ամենէն աւելի արկածեալ վայրերէն։ Այս է նաեւ պատճառն որ մեր միջոց կասկածի տակ կը դնենք կրօնափոխներու մեծամասնութեան կրօնային հաւատքին անկեղծութիւնն։ Ինչպէս միշտ, ներկայ պարագայից մէջ ալ կրօնափոխներու մեծագոյն մասին խնդիրն հացի խնդիր մ'է, և ո՛չ թէ հոգւոյ փրկութեան խնդիրը։ Բայց թողունք զայս, չարիքը չարիք է միշտ, ինչպիսի պատճառներու ալ վերագրենք զայն։ Մեզ համար թէ՛ ազգասիրութեան եւ թէ մարդասիրութեան գործ մ'է փութալ Հաճնոյ կարօտելոց օգնութեան։ Քիչ կամ շատ, բայց անմիջական նպաստներ պէտք է ղրկենք Հաճընի։ Բարեգործական այն սքանչելի զգացումն որ ի հանդէս եկաւ ի լուր Զէյթունի աղէտից, անմիջապէս պէտք չէ թողու Կիլիկիոյ մէկ ուրիշ կողմին աղեխարշ վիճակն ալ։ Ս. Պատրիարք Հայրը դիմում պէտք է ընէ Կայս. Կառավարութեան ծանուցեալ մարդասէր և հպատակասէր զգացմանց, ոյժ տալու համար այն դիմումներու որք արդէն տեղացւոյ կողմէ եղած են անշուշտ։ Բայց ազգային չընչնչակի մէջ եւս բան մ'ընելու աւագ պարտականութիւն մը կայ։ Կիլիկեան թշուառութեանց սփոփման համար նախանձամակ մարմին մ'է Զէյթունի հրաշիշեալ նպաստատուոյց բարձրեալ Ճանճնաժողովն։ Ազգ. Վարչութիւնն արդէն որոշած է որ Զէյթունի Ճանճնաժողովը նպաստ մը ղրկէ ի Հաճընի, և տեղւոյն Հայոց թշուառութեան վրայ եկած նորանոր ծանօթութեանց ի լուր, Ճանճնաժողովն անշուշտ պիտի փութայ կատարել վարչական յանձնարարութիւնը։

Հաճընեցւոց աղէտը Զէյթունի աղէտին չափ յանկարծական չլինելով, նեբելի է եթէ նոյն աստիճանի չանթահարիչ տպաւորութիւն չբերաւ հանրային մտաց վրայ։ Զէյթունի մեծագոյն մասը մէկ գիշերուան մէջ հրոյ ճարակ եղաւ, և խեղճ բնակիչը անպատսպար մնացին նօթութեան և ցուրտին դէմ։ Ամեն երկրի մէջ եւ ամեն ժամանակ այսպիսի անակնկալ վտանգ մը ի գութ կը շարժէ ամենէն աւելի անտարբերներն անդամ։ Հաճնոյ թշուառութիւնն այնչափ յանկարծակի չէր, այլ եղաւ արդիւնք ծայրայեղ աղքատութեան, որ յառաջ եկած էր նախորդ տարւոյն երաշտութենէն։ Հաճնոյ Հայոց մեծագոյն մասն Ատանայի դաշտին մէջ հողային և արհեստական աշխատութեամբ կը ճարէր իւր ապրուստ, և երբ այս դաշտ բոլորովին չորցաւ, հարիւրաւոր հայ ընտանիքներ իրենց ապրուստի միակ միջոցէն բացարձակապէս զրկուեցան։ Իրենց ունեցածն՝ ու չունեցածը ծախելով քանի մը ամիսներ ապրեցան։ բայց մէկ կողմէ ուտելեաց սղութիւնը, միւս կողմէ ուտեստ գնելու կարողութեան փճացումն Հաճնեցւոց այս մասն յետին թշուառութեանց մատնեց այս ձմեռ։ Հիմա տեղական ժողովրդեան այդ մասին քով տակելու կարողութիւն բնաւ չէ մնացած, և ինչպէս քիչ ժամանակի մէջ բաղմաթիւ հայ ընտանիքներ հռոմէականութեան դիմած էին՝ պապական գործիչներուն բերել տուած նպաստներէն օգտուելու համար, անհաւանական չէ որ շատեր ալ բողոքականութեան դիմած լինին՝ իրենց հոգիէն աւելի իրենց մարմինը փրկելու տենչով։ Մեր պարտքն է այս թշուառ Հայոց օգնութեան հասնիլ, թէ՛ անոնց անմիջական պէտքերն հոգալու համար և թէ զանոնք առաջիկայ ամառ աշխատելու կարող վիճակի մէջ դնելու համար։ Քիչ մը դրամ, հաւատարմօրէն և իմաստնօրէն գործածուելով, կրնայ մեծ բարիք յառաջ բերել։ Զէյթունի Ճանճնաժողովն այս ճշմարտութեան գեղեցիկ փորձը տուաւ Զէյթունի մէջ, կը յուսանք թէ նոյն մարդասիրական ճարտարութեան փորձը չի թերանար տալնաեւ ի Հաճընի։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՊՍՏԱՄԲԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆ Ի ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Թարգմանեալ Պուքրէշի թղթակցէն՝ ապրիլ 20 թուով կը հեռագրէ Ռումանիոյ խռովութեանց վրայ։

«Ռումանի գիւղացւոց մէջ ծագած խռովութիւնը դեռ կը շարունակէ, և պաշտօնական աղբիւրներու լաւատեսութեան հակառակ, այս շարժումն չատ երկիւղալի հանգամանք մը ստացած է։ Ժողովուրդն ամենայն յամառութեամբ կ'ընդդիմանայ իշխանութեան, պարագայ մը որ կը ցուցնէ գաղտնի կազմակերպութեան մը գոյութիւնն, և մի քանի գիւղեր յորս բարեկարգութիւն վերահաստատուած էր՝ վերստին ապստամբեցան։ Ի Պուքրէշ զանազան կուսակցութեանց պետերն իրարու դէմ ամբաստանութիւններ կընեն, բայց ստոյգ կ'երեւի թէ անոնցմէ ո՛չ մին մասնակցութիւն ունի սոյն խռովութեանց մէջ։

«Կարեւոր քաղաքն Քալարաշ ամսոյս 17ին բոլորովին ապստամբաց ձեռքն էր։ Կռիւ տեղի ունեցաւ ապստամբաց և զօրաց միջեւ։ Պաշտօնական տեղեկագրոյն նայելով, երեք գիւղացիք սպաննուեր և հինգ գիւղացիք վիրաւորուեր են։ Բայց ոչ-պաշտօնական աղբիւրներէ տրուած տեղեկութիւնը աւելի մեծ կորուստ մը կը ծանուցանեն, և պաշտօնական տեղեկագիրն իսկ չքսեր թէ ապստամբութիւնը բնաջինջ եղած է։ Ի Փերլ, որ Պուքրէշի հիւսիսակողմը քանի մը մղոն հեռի է, գիւղացիք յարձակեցան երկաթուղւոյ կայարանին վրայ։ Ի Պուճէշդ 20 գիւղացիք սպաննեցան, և աւելի քան 80 գիւղացիք վիրաւորեցան։ Ի Ֆուտուլէ գիւղացիք յարձակեցան կայարան մտնող կառախմբի մը վրայ, որ փրկուեցաւ շնորհիւ մարքենավարին պատրաստամտութեան, որ անմիջապէս լիաշոգի թող տուաւ կառախումբն, հետը տանելով 20 գիւղացիներ որք շոգեկառքերուն վրայ ելած էին, բայց՝ անոնց շարժիլը տեսնելով՝ վար ցատկեցին և փախան։ Ծերակոյտի Նախագահ Կիքա Իշխանի կալուածոց վրայ ծանր կռիւ մը տեղի ունեցաւ։ Գիւղացիք փորձեցին մտնել ագարակին մէջ Իշխանին ունեցած բընակարանը, բայց մուտքերն ամրապէս փակուած տեսնելով, ագարակին պատկանող չորս տուներ այրեցին մոխիր դարձուցին։ Կիքա Իշխան շատ զայրացած է կառավարութեան թողն ընթացքին դէմ։

«Շնորհքով հագուած շատ մը մարդիկ ապստամբները գրգռելու գործին մէջ բռնուեցան, և միւս կողմէ, շատ մը տեղեր միանգամայն խռովութեանց ծագման նայելով, ակներև է թէ սոյն շարժման տեսակ ընդարձակ կազմակերպութիւն մը կայ։ Թէ ինչ գործի խառնուած են, կարելի չէ ճշդիւ ապացուցանել։ բայց սա իրողութիւնը ուշագրաւ են։—Պահպանողական կուսակցութեան անդամ մը երեքշաբթի այցելութիւն մ'ընդունեց իւր գործակալէն, որ ըսաւ թէ ապստամբութիւն ծագած է իւր ագարակի մէջ։ Գիւղացիք բոլորովին հանդարտ էին առջի օրը։ բայց երկուքան դէմ զոյգ մը կառքեր գիւղը մտան, որոնցմէ բուրելան լաւ հագուած մի քանի օտարազգիք։ Ասոնք դրան առջեւ պարզեցին սպիտակ դրօշ մը։—ռուսական նշան,— և ապա մեկնեցան։ Հետեւեալ օրը գիւղն ապստամբեցաւ։ Ի Ռատորան ատենաբան մը բանախօսութիւն ըրաւ գիւղացւոց առջեւ, ըսելով թէ Ռուսիոյ Ալէքսանդր կայսրը պիտի գոհացնէ իրենց բոլոր բաղձանքներ։ Ց'Արձարի ապստամբական շարժման պարագլուխ կը հանդիսանար Թէոտորով անուն Պեսարապիացի մը, և գիւղացիք կ'աղաղակէին։ «Կեցցէ՛ Ռուսիա։ Ռուսիա պիտի տայ մեզ հող և դրամ»։

«Նախորդ Վարչապետ Պ. Պրադիանոյի օրով կարգուած պաշտօնեայք ոմանք կ'ամբաստանուին թէ նոր Վարչութեան յիշխանութիւն անցնելուն վրայ սոյն ապստամբական շարժման գլուխ կանգնած են։ Բայց կ'երեւի թէ գաւառացիք առաջարկիր են այս պաշտօնեից՝ շարժման գլուխ լինել, եթէ չեն ուզեր սպաննուիլ, և նուազ սրտոտ պաշտօնեայք տեղի տուեր են ամբոխին։ Ի Պուքրէշ վերջերս տեղի ունեցած խռովութիւնը ընդհանուր գրգռիչ տպաւորութիւն մ'ընած են։ զի գիւղացիք կ'ըսեն թէ քանի որ բաղաքացիք խռովութիւններ յարուցանելով իրենց փափաքածը ձեռք բերին, նոյն մեթոտ գաւառաց և գիւղօրէից մէջ ևս անշուշտ կը յաջողի։ Պէտք է նաեւ յարել թէ Ռումանիոյ քանի մը գաւառակներուն մէջ սովի մօտ չքաւորութիւն ու թշուառութիւն կը տիրէ, որ յուսահատութեան մատնած է ժողովուրդն։ Ասոնք են աւասիկ շարժառիթք և էական հանգամանք Ռումանիոյ մէջ երեւցած ապստամբական շարժման։»

Նոյն Ֆրայ Փբէնէին թղթակիցը տեսակցութիւն մ'ունեցաւ պուլկար վարչապետ Պ. Սդամպուլովի հետ, որ ըսաւ թէ արդի կացութիւնն ընդ երկար կրնայ տեւել տակաւին, թէ Ֆերտինանտ Իշխանի կացութիւնը կը բարւոքի և ի վերջոյ պիտի հաստատուի Եւրոպայոյ կողմէ։ Երկրին նիւթական վիճակն եւս լաւ է։ Տուրքերը կանոնաւորապէս կը վճարուին։ Փոխով հազարապատիկ դէմ ձեռք առնուած միջոցներն ընդհանուրին հաւանութեան արժանացած են։ Եթէ փոխով արած չլինէր իւր տուժարներ եւ թուղթեր, ուրիշ գողեր և կաշառակերներ եւս կընային ձերբակալուիլ։

—Ֆրեդերիկ Կայսրն իւր կտակն յանձնեց դատական Նախարար Պ. Ֆրիտպերկի։

—Պուքրէշի և Փիլիպէի լրագիրք, Ռիւգէրի գործակալութեան տեղեկութեանց վրայ յենլով, կը ծանուցանեն թէ Պուլկարաց Էկզարքոսը, ծանուցագիր մ'ուղղելով առ Մեծ-Եպարքոսն, խնդրեր է պուլկար Եպիսկոպոսութեանց հաստատումն ի Մակեդոնիա, ուր, ըսեր է, ժողովուրդը կը վերաբերի պուլկար ազդութեան։—Այս լուրը նոր չէ։ Պուլկարաց Էկզարխին տարիներէ ի վեր յուզած մէկ խնդիրն է կայսերական Պէրատ ստանալ Մակեդոնիոյ պուլկար Եպիսկոպոսներու համար, որոց հաստատմամբ Պուլկարք կուգեն Մակեդոնիոյ ժողովրդեան մէկ մեծ մասն ազատել Ֆէնէրի Պատրիարքարանին և Հելլէնութեան ազդեցութենէն, և պուլկարական ազգային-եկեղեցական ազդեցութեան ենթարկել զանոնք։ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը կը հակառակի, թէ՛ այն պատճառաւ որ այս Մակեդոնիացիք յոյն են և թէ՛ այն պատճառաւ որ Օրթոտոքս Պատրիարքին աւեթ կը վերաբերի անուանել Մակեդոնիոյ յունադաւան ժողովրդեան հոգեւոր տեսուչները։ Կերեւի թէ, քաղաքական պարագաներէն օգտուելով, Գուլկարաց Էկզարքոսն այս օրերս կրկներ է իւր պահանջում, բայց արդեօք պիտի յաջողի՞ այս անգամ։ Ցարդ չէր յաջողած, հակառակ Ջերմ պաշտպանութեան զոր կը վայելէր Ռուսիոյ դեսպանատան կողմէ, հակառակ ազդու ձեռնարկներու որովք ռուս դեսպանն ոյժ դուտար Մակեդոնիոյ պուլկար Առաջնորդութեանց խնդրոյն։

Ռիւգէր կը ծանուցանէ նաեւ թէ Սիրոզի կամ Սեռէսի յոյն Մետրապոլտին խնդրոյն մէջ նոր դժուարութիւնք ծագած են։ Յոյները դժգոհ են եղեր սա բանէս թէ իրենց Պատրիարք կ'ուզէ սոյն կարեւոր խնդիրը կարգադրել անձնապէս Մեծ-Եպարքոսին հետ, առանց ի նիսա դուժարելու Սինոդը կամ հեղինակութեանց վրայ զրոս, հաւատացէք, «պալալեսթիական» կը կոչէր։ դժոխոց մէջ կը տեսնէր մեր արդի գրականութիւնը, բայց գրականութեան վերաբերեալ խնդրոց մէջ կասկածելի էր որ իւր քթէն հեռու տեսնէր, ինչ որ քիչ ըսել չէր։ Իւր աշակերտներէն մին օր մը երբ զգացած էր, թէ լուծելով չարունակ երկար պարբերութիւններ կը լուծէր եւ իւր միտքն կամ ինչ որ կար յինքը, յանդգնած էր չարադրութեան նիւթ խնդրել պատուելիէն։ եւ այն ատեն պատուելին զայրացեալ պատասխանած էր իրեն։ «Լա՛կոտ, ապրեզ, կրակէ պռնկած տան մը մէջ գտնու

—Զօր. Պուլանժէ, թէեւ Նոռի Երեսփոխան ընտրեցաւ, իւր բարեկամաց կողմէ պիտի առաջարկուի Երեսփոխանական ընտրելի Իզէռի գաւառին մէջ, ուր երեսփոխանական աթոռ մը թափուր մնացած է։

—Միացեալ Նահանգաց Միերկոյն ամերիկեան ազն մեծ պետութիւնը կոչուող ինքնօրէն Նահանգաց Թիւը բարձրացուց 39ի, ինքնօրէն Նահանգի արտօնութիւն և կազմակերպութիւն տալով Հարաւային Տաքոդայի։

—Պոնաբարդեանց պետերէն մին, Պ. Փօլ տը Ռասանեաք, իւր Օնորէնէ անուն թերթին մէջ սապէս կը խօսի Զօր. Պուլանժէի ընտրութեան վրայ։

«Կառավարական արդի դրութիւնն հետզ հետէ կը քայքայի։

«Հանրապետական Սահմանադրութիւնը կտոր կտոր կ'ինայ։

«Եւ մեք (Պոնաբարդեանքս) բոլորովին անհոգ և անտերկիւղ կը մնանենք նոր շրջանի մը մէջ, որ փրկութեան շրջան մը միայն կրնայ լինել։

«Տեսնուածը լոկ սուր մը չէ որ կը շողայ արեւուն տակ։

«Նախասահմանեալ հարուածն է այս, որ կ'իջնէ խորհրդարանական Հանրապետութեան գլխուն։

«Մերով կ'ողջունենք զայն։

«Ամեն բան լաւագոյն է քան արդի Հանրապետութիւնը։

«Եւ առանց քննելու թէ ինչ տեսակ դրութիւն մը լաւագոյնս կրնայ յաջորդել արդի դրութեան, առ այժմ մեծապէս կ'ուրախանանք տեսնելով թէ արդի դրութիւնը մէջտեղէն կը վերնայ։

«Աւուր մթում չար իւր բաւէ։

«Ցեռոյ կը տեսնենք։

Միապետական Կեղծ եւս սապէս կը խօսի Նոյն դէպքին վրայ։

«Է՛, Զօրավարն յաղթեց։

«Ուրեմն, Հանրապետութիւնն յաղթուեցաւ։

«Վեց ամիս չանցած, Հանրապետութիւնը դերի պիտի լինի Նօռի Նորընտիր Երեսփոխանին, որ Նորէն իւր փետրաւոր գլխարկը պիտի դնէ և իւր սեւ ձին պիտի նստի։

«Եւ յայնժամ, եթէ ուզենք, պիտի տեսնենք Մարեշալ Մաք-Մահոնի արկածին ճիշտ հակառակը։ Կը յիշուի թէ, Պ. Թիէրի անկումէն յետոյ, Մարեշալն ընտրուած էր Թագաւորութիւնը վերահաստատելու պաշտօնով, և դէպքերուն բերմամբ հարկադրեցաւ Հանրապետութիւնը կազմակերպել։

«Պուլանժէ Զօրավարն ալ ինքզինք կոչուած կը կարծէ Հանրապետութիւնը բարեկարգելու։ Մեզ՝ Պահպանողականներուս՝ անկ է բռնադատել զնա Թագաւորութիւնը վերահաստատելու։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ հետեւանելով Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Մեծ. Աբրահամ էֆէնտին, երեկ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ իւր շնորհաւորութիւնները մատոյց։

Ն. Ամենապատուութիւն ընդունուեցաւ երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի կողմէ որ Վեհ. Սուլթանի բարեւներն հաղորդեց։

Երեկ իրիկուն Ազգ. Պատրիարքարանը չքեղ կերպիւ զարդարուած էր կանթեղներով և լապտերներով ու Մայր վարժարանի աշակերտք Վեհ. Սուլթանի ձօնեալ երգեր երգեցին։

Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ, Ազգային Կեդրոնական Վարժարանը փակուած մնաց երեկ, ըստ Կանոնագրին։

Քաղաքական ժողովն իւր վերջին նստին մէջ վաւերացուց Բերայի Արուեստանոցին և Թաղային վարժարանաց համար կարգեալ Հոգաբարձութիւնն որ կազմուած է Խորհրդոյ անդամց մէջէն։

Հրատարակուեցաւ Խոսնակ Հայոց Ազգային Եկեղեցւոյ կրօնական, բարոյական և ազգային շաբաթաթերթի տասներորդ թիւերը։

ԵԷՆԻԳԱՌՈՒ, 15 ապրիլ

Թաղիս Ս. Առաք. Աւագ խորանին համար՝ Տեառն մերոյ Յարութեան մեծադիր եւ գեղեցկարուեստ պատկեր մը նկարելով Նուիրած է Մեծ. Խաչատուր էֆ. Մուրատեան, որոյ Ս. Օծման արարողութիւնը պիտի կատարուի Մաղաղարդի կիրակի առաւօտ ի ձեռն Դեր. Տ. Հայեակ Սրբազան Դիմաքսեանի։

Այս կը հրատարակենք ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան եւ ի հրապարակաւ շնորհակալութիւն նուիրատու հանդիսացող Մեծ. Խաչատուր էֆ. Մուրատեանի։

Ի դիմաց Առժ. Թաղ. Խորհրդոյ

Ադենաքէր Ապենաքէս

ՅՈՎԱԿԻՄ ՍԱՔԱԵԱՆ Մ. ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ

Ս. Սահակեան Սանուց ընկերութեան ատենապետ Տիրան էֆէնտի Նազարեան նամակաւ մը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ ընկերութեան ընդհանուր ժողովին ի նիստ պիտի գումարի վաղը, կիրակի, 17 ապրիլ, ի Ս. Սահակեան վարժարան Սամաթիոյ, առաւօտեան ժամ 4ին։

Հրատարակեցաւ Եկեղեցի Հայոց Անկեղծ շաբաթական հանդիսի 7 րդ թիւն հետեւեալ բովանդակութեամբ. — «Աւետարան ըստ Ղուկասու. — Գալուստն Քրիստոսի ի քաղաքն Երուսաղէմ. —Աւագ հինգշաբթի. —Փրկագործութիւն Քրիստոսի. — Խորհրդածութիւնք աւագ ուրբաթու»։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆ ԱԶԻԶ ԻԼ-ՀԱՄԻՏ Բ. ԿԱՅՍԵՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Բովանդակ Թուրքիա ջերմագին հաւակրանաց հոյակապ ցոյց մ'ըրաւ առ իւր բարեգործով Ինքնակալն Սուլթան ԱԶԻԶ ԻԼ ՀԱՄԻՏ Բ. Կայսր։

Ն. Կ. Վեհափառութեան ծննդեան 47 րդ տարեդարձն երեկ իւր երկրաց ամեն կողմն և իւր ամեն ազգէ և կրօնէ հպատակաց կողմէ տօնեցաւ շքեղ կերպիւ։

Առթիւ մ'էր այս, ցոյց տալու համար թէ իւր միլիոնաւոր հպատակաց վրայ ո՛րչափ ընտիր տպաւորութիւն մը թողած են Ն. Կ. Վեհափառութեան սքանչելի բարեմասնութիւններն, որովք կը հանդիսանայ մին ի մեծագոյն Ինքնակալաց որք իշխած են այս Մեծ և Փառաւոր Տէրութեան վրայ։

Իւր բարեհորոգիչ ոգւով, իւր հայրագութ հպատակասիրութեամբ, իւր Նշանաւոր իմացականութեամբ, իւր անխոնջ աշխատասիրութեամբ, և իւր յառաջդիմասէր ձգտումներով Վեհ. Սուլթան ԱԶԻԶ–ԻԼ–ՀԱՄԻՏ ԽԱՆ երբեւտապատ թողած է իւր հպատակներն, որք երեկ, ցնծութեան փայլուն ցոյցերով տօնելով իւր ծննդեան բարեդէպ տարեդարձն, իրենց հաւատարիմ և շնորհապարտ հպատակութեան զգացումներն ի հանդէս բերին։

Ն. Կ. Վեհափառութեան հայ հպատակներն եւս մասնակցեցան այս ցոյցերուն, քանի որ դարերէ հետէ չեն դադրած վայելել Օսմանեան մեծաղօր Ինքնակալաց շնորհներն, և քանի որ կը յուսան ապուհետեւ ալ վայելել նոյն թանկագին շնորհներն։

Իւր միլիոնաւոր հպատակաց հետ, իւր հայ հպատակներն եւս, ինչպէս միշտ, այս բարեպատեհ առթիւ եւս կ'աղօթեն յերկարութիւն կենաց և յանվերջ բարեբաստութիւն Ն. Կ. Վեհափառութեան, որը բարեխնամ հովանւոյն ներքեւ– կը վայելեն իրենց բարոյական ու նիւթական բաղձանաց լրումը։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Երեկ Վեհ. Սուլթանի ծննդեան 47րդ տարեդարձին առթիւ բոլոր Նախարարք և կրօնային, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք կայս. պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին յոտս կայս. գահոյից։

Վեհ. Սուլթանն երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր մեծարանացն արժանացան Նախորդ և Նախկին Մեծ-Եպարքոսք Բարձր. Սալիտ ու Էտհեմ փաշաները։

Բոլոր դեսպանաց առաջին թարգմանք երեկ կայս. պալատ գնացին ի շնորհաւորութիւն և ընդունուեցան արքորդապետ Միւնիր փաշայի կողմէ։ Նոյնպէս հպատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերն և պապական նուիրակ Տ. Պոնէդդի որք կայս. պալատ դընացին ի շնորհաւորութիւն և ընդունուեցան երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի կողմէ որ Վեհ. Սուլթանի կայս. բարեւներն հաղորդեց նոցա։

* *

Բարիզէ մայրաքաղաքս հասած մասնաւոր հեռագրի մը նայելով, Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ երեկ ընդունելութիւնք կատարուեր են տեղւոյն օսմ. դեսպանատան մէջ և երեկոյին շքեղ լուսավառութիւնք եղեր ու դեսպանատան մէջ հացկերոյթ մը տրուեր է, որում ներկայ գտնուեր են Բարիզ բնակող Օսմանցիք և Ֆրանսայի դրագէտք ոմանք։

Եւրոպիոյ ուրիշ մայրաքաղաքաց օսմ. դեսպանատունք ևս լուսազարդուեր են պատշաճապէս։

* *

Պարսից Շահն հեռագիր մ'ուղղելով Վեհ. Սուլթանին՝ շնորհաւորած է Ն. Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձը։

Նմանապէս շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են ի կայս. պալատ Եգիպտոսի Խիվը, Մէքքէի Էմիր Ամինիբրէֆիդ փաշա, Ահմէտ Մուխթար փաշա, գաւառաց բոլոր կուսակալք և օտար տէրութեանց քով գտնուող օսմանեան դեսպանք։

Թուրքիոյ բոլոր գաւառներէն հետզհետէ հեռագրեր կը հասնին ծանուցանող թէ ամենուրեք չքեղ հանդէսներ կատարուեր են և ժողովուրդը ցնծագին տօներ է իւր Վեհապետին ծննդեան տարեդարձը։

* *

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆԵՐ ԵՒ ՀԱՆԴԷՍԵՐ

Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ երեկ գիշեր մայրաքաղաքիս ամեն կողմը շքեղ լուսավառութիւնք տեղի ունեցան, հակառակ անձրեւոտ օդին որ արգելք չէր եղած բնաւ գլխաւոր հրապարակներուն և մեծ փողոցներուն վրայ հանդէսներու կատարման և խուռն բազմութեան շրջագայութեան։

Երկրագրի պալատաց շրջակայքն ու պարտէզները չքեղապէս զարդարուած էին կանթեղներով ու գոյն զգոյն լապտերներով։ Անընդհատ հրախաղութիւնք կը կատարուէին և պարտէզներու մէջ զինուորական նուագածուաց խումբեր կը նուագէին։

Երկրագրի մօտ՝ արքունեաց հրամանատար Օսման փաշայի ապարանքն և քաղաքապետ Մազհար փաշայի ապարանքներն հաղարաւոր լապտերներով զարդարուած էին։ Մանաւանդ Մազհար փաշայի պարտէզն ուր նուագածուաց խումբ մը նուագեց և օշարակք և շաքարեղէնք մատուցուեցան ներկայից։ Նոյնպէս զարդարուած էին Երկրագրի պալատաց շրջակայքն, ի Պէշիքթաշ և ի Նշան Թաշ գտնուած բոլոր պալատական և պետական պաշտօնատարաց ապարանքները։

Բարձր. Մեծ Եպարքոսն և ծովային Վեհ. Նախարարի ծովակերեայ ապարանքներն ի Դուրուչէշմէ, ինչպէս նաև Սպարապետ Բարձ. Այի Սայիպ փաշայի և Վեհ. Սուլթանի մառանապետ Օսման պէյի, Վեհ. Մաքսուտեանց և այլ երեւելեաց բնակարանք և ապարանքներն և Պուլկարաց Եկեղարքարքանն յՕրթագիւղ բիւրաւոր կանթեղներով ու լապտերներով լուսազարդուած էին և հրախաղութիւնք կը կատարէին։

Դուրուչէշմէէն սկսեալ մինչեւ ի Պէօյլիքտէրէ, ինչպէս նաև Վոսփորի ասիական եզերքները լուսոյ անշունչ շարք մը կը կազմէին մին զմիւսը դերազանցող լուսավառութիւնք և լոյսերու մէջ կողողէին Վոսփորն հսկակայ Էմիրկենի ծովեզերքը, Բարձր. Իսմայիլ փաշայի ապարանաց առջև ամեն տարիներէ աւելի փառաւոր պատրաստութիւնք տեսնուած էին և սքանչելի հրախաղութիւնք կը կատարուէին։ Յոյժ ճաշակաւոր կերպիւ լուսազարդուած էին, ի մէջ այլոց, Ներքին գործոց Նախարար Մրուզը փաշայի ապարանքը Դուզկունճուքի բարձանց վրայ, Էվգաֆի Նախարար Մուսթաֆա փաշայի ապարանքն ի Վանիքէոյ, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Արիֆի փաշայի և դատական Նախարար Ճէվտէդ փաշայի ապարանքներն ի Պէպէք և Աբրահամ փաշայի ապարանքն ի Պէօյլիքտէրէ։

Բերայի մէջ, սկսեալ Թիւնէլի հրապարակէն մինչեւ ի Նշան Թաշ բոլոր հանրային ու մասնաւորաց շէնքերը ճաշակաւոր կերպիւ զարդարուած էին, դեսպանատունք, մեծ վաճառատունք, պաշտօնատունք և այլք։ Վեհ. Ցակոբ փաշայի բնակարանին առջեւ լուսեղէն մեծ կամար մը բարձրացուած էր, լուսեղէն վերտառութեամբ մը, և հրախաղութիւնք կը կատարուէին։ Թագսիմի կողմը, Վեհ. Վահան էֆէնտիի բնակարանն ու անոր կից երեւելեաց տանց լուսավառութիւնքը գեղեցիկ տեսարան մը կ'ընծայէին։

Ղալաթա Սերայի առջև, ուր զինուորական նուագածութիւնք կը լինէին և անընդհատ հրախաղութիւնք, բազմութիւնն այնքան հոծ էր որ երթեւեկութիւնք դադրած էին։

Ղալաթիոյ մէջ լուսավառութիւնք ո՛չ նուազ չքեղ էին քան ի Բերա։ Սկսեալ Օսմ. կայս. Պանքային մինչեւ Բարաքէօյի կամուրջին գլուխը և միւս կողմէ մինչեւ ի Թօփխանէ գտնուած բոլոր հանրային շէնքերն, ինչպէս նաև մասնաւորաց վաճառատունք, արքարանք և այլն լուսազարդուած էին պատշաճապէս։ Մասնաւոր խրախճանութեանց կեդրոն մը դարձած էր Վոյվոտայի հրապարակն՝ որ յոյսերու մէջ կը շողշողար։ Վոյվոտայի պահպանոցն մինչեւ Մախմուտի պաշտօնատունը գեղեցիկ կամարներ բարձրացուած էին, դրօշակներով, դալմներով և գոյնզգոյն լապտերներով ծածկուած. պահպանոցին մերձակայ շէնքերն եւս իրենց բաժինն ունեցած էին այս պատրաստութեանց մէջ, մասնաւորապէս Արեւելեան ճաշարանն (Արթին էֆ. Ալաճաճեանի) գեղեցկապէս զարդարուած էր, շէնքին ճակատն եւ դրան վրայ բարձրացուած կամարը ծածկուած էին լապտերներով, որոց մէջ տեղ կը նըշմարուէր, լուսեղէն շքղնակի մը մէջ, չորս տող թուրքերէն վերտառութիւն մը, Վեհ. Սուլթանին ձօնեալ։ Մինչեւ կէս գիշեր հոծ բազմութիւն մը խըռնած էր Վոյվոտայի հրապարակին վրայ, ուր նուագածութիւնք կը լինէին։

Պոսոյ կողմն եւս ճոխ կերպիւ լուսազարդուած էին Ելմտական Նախարար Մահմուտ փաշայի ապարանքն յԱգսերայ, կրթական Նախարար Միւնիֆ փաշայի ապարանքն ի Նուրը Օսմանիյէ, Բ. Դուռն, Սպարապետի Դուռը, կառավարական այլ պաշտօնատունք, պետական վարժարանք և այլ հանրային ու մասնաւոր շէնքեր։

Ոսկեղջեր երկու եզերաց գիւղերը, Ֆիէնէրի պատրիարքարանը, Կղզիները, Գատրգիւղ, Մաքրիգիւղ, Այ-Յակէֆանոս և վերջապէս ամենուրեք լուսավառութիւններ կը նշմարուէին և հանրային հանդէսներ կը կատարուէին օրք տեւեցին մինչեւ կէս գիշեր։

ԵՐԷԿՈՅ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Սէլամլըքի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երեկ Համիտիէ մզկիթին մէջ, Հանդէսը գիտելու եկած էին ամերիկեան դեսպան Պ. Շդրաուս իւր առաջին թարգմանին հետ, ոսմանիական դեսպանատան առաջին թարգմանն, Հանրային Պարտուց վարչութեան տնօրէն Պ. Օպարէ, իտալական, շուէտական ու Դարատաղի գործակատարք ընտանեօք, քառասուն չափ ամերիկացի զբօսաշրջիկներ և այլ օտարազգիք։ Սենեկապետ Էմին պէյ հիւրերու գտնուած տեղն երթալով յանուն Վեհ. Սուլթանին մեծարեց զանոնք։

* *

Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Քեամիլ պէյ բոլորովին ապաքինած լինելով երեկ ներկայ գտնուեցաւ Սէլամլըքի արարողութեան։

ՄԵԾ. ԱՊՈՒԼԼԱՀ ԵՂԲԱՐՔ

Գոհութիւնամբ կ'իմանանք թէ Վեհ. Սուլթանի երկրորդ սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի պէյ՝ Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ՝ երեկ կայս. պալատ հրաւիրելով հանրածանօթ լուսանկարիչ Ապտուլլահ Վիչէն էֆէնտին, յայտներ է թէ Վեհ. Սուլթանը գնահատելով Ապտուլլահ եղբարց կողմէ երկրին դեղարուեստից լուսանկարչական ճիւղին մատուցուած ծառայութիւնները, բարեհաճած է կայսերական պալատն լուսանկարիչ անուանել զանոնք։ Այս առթիւ Հաճի Ալի պէյ՝ ի դիմաց Վեհ. Սուլթանի՝ երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան և Գեղարուեստից շքեղ դրամը նուիրեր է Վիչէն էֆէնտիին, յայտնելով միանգամայն թէ Ն. Վեհափառութիւն պիտի հաճի ի մօտոյ ունկնդրութիւն մը շնորհել նմա։

Կայս. սոյն բարձր գնահատումն ու շնորհն արժանաւոր վարձատրութիւն մ'են Մեծ. Ապտուլլահ եղբարց բազմամեայ աշխատութեանց և արուեստագիտական տաղանդաւոր արտադրութեանց, որուն համար անշուշտ մեծապէս պիտի հրճուին դեղարուեստից բոլոր բարեկամք ինչպէս նաև Ապտուլլահ եղբարց բազմաթիւ հմակրողք։

ՄԷԼԳԻԻԵՆԵՐԻՒ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Յոյն Կաթոլիկ Ազգաց Պատրիարք Տ. Ղրիգորիոս Երեկ իւր հետն ունենալով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսի թարգման Վէքիլ էֆէնտին և մէկ քանի եկեղեցականներ ու աշխարհականներ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։ Տ. Ղրիգորիոս շնորհաւորելով Ն. Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձը ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Ն. Վեհափառութիւն առ այս գոհ մնալով հրամայեց Տ. Ղրիգորիոսի որ իւր կայս. բարեւներն հաղորդէ Յոյն Կաթոլիկ Ազգաց ազգին։ Պատրիարքն երբ հրաժեշտ կուտար, Վեհ. Սուլթանն ըսաւ թէ ուրիշ անգամ մ'ալ իւր ներկայութեան պիտի ընդունի զինքը։ Սոյն ունկնդրութեան միջոցին Վեհ. Սուլթանն Իւլայի առաջին աստիճան շնորհեց Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին թարգման Վէքիլ էֆէնտիի և երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան՝ Տ. Ղրիգորիոսի Պոլսոյ փոխանորդ Ֆէթուլլահ էֆէնտիի, Պերութի ու Հալէպի յոյն կաթոլիկ մետրապոլիտներուն և Պատրիարքարանի առաջին քարտուղարին։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆՆ ԵՒ ՅՈՅՆ ԱԶԳԸ

Յունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս թագրիր մ'ուղղելով ի կայս. պալատ՝ Պատրիարքարանի դրամական անձուկ վիճակն յայտնած էր, մանաւանդ ներկայ Զատկական տօներու մէջ։ Այս թագրիր Վեհ. Սուլթանին մատուցուած լինելով, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ իւր անձնական գանձէն 1000 ոսկի շնորհուի Ֆիէնէրի Պատրիարքարանին՝ անոր պէտքերն հոգալու համար։

ՄԱԶՀԱՐ ՓԱՇԱ

Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ Քաղաքապետ Մազհար փաշա մէկ քանի օրէ ի վեր դարձեալ անկողնոյ կը ծառայէ, նախընթաց առաւօտ իւր սենեկապետ Հիւսէյին պէյն և երեկոյին եւս առաջին սենեկապետ Օսման պէյն ու կայս. պալատան բժիշկներէն Իսմէթ փաշան Մազհար փաշայի ապարանքը ղրկեց և Ն. Վսեմութեան որպիսութիւնն հարցուցնել տուաւ։

«ՕՕՍՄԻԷԴԻ ՕԹՕՄԱՆ» ՊԱՆՔԱՆ

Այս հինգշաբթի օր տեղի ունեցաւ ի Ղալաթիա, Սուլէյման Օսման աղ Շեմէ աղ Վալէօ դրամատան բաժնետերաց 15րդ Ընդհ. Ժողովն, ընդ Նախագահութեամբ Պ. Էվէնէրէսի։ Հաշուէքննիչի պաշտօնը կը կատարէին Պ. Պ. Հուիդալ և Է. Ռայլի, իբր ամենէն աւելի զօրաւոր բաժնետերաց, իսկ քարտուղարութիւնը կը վարէր փաստաբան Պ. Սբանտօնի։ Վարչական խորհրդոյ տեղեկագրէն կ'երեւէր թէ ընկերութիւնը՝ 1887 տարեշրջանին մէջ 35,390 ոսկի զուտ շահ ունեցեր է, որուն 11000 ոսկին պահեստի յատկացնել կառաջարկուէր հատուցանելու համար այն վնասները որք կրնային յառաջ գալ դրամատան յառաջիկային մէջ կատարելիք այլեւայլ գործողութիւններէն։ Բաժնետերաց բաշխելի շահաբաժինն է մէն մի բաժնեթղթի վրայ 27 ½ զրուշ որուն 13 ½ը վճարուած է արդէն։ իսկ մնացեալը պիտի բաշխուի յառաջիկայ յուլիս 1ին։ Դիտելի է որ վերջին տարեշրջանին մէջ Սուլէյման Օսման դրամատունը 10,008,204 անգլ. ոսկւոյ և 47,864,822 ֆրանքի գործողութիւններ կատարուած է փոխանակագրոց վրայ, առանց ո՛չ մէկ մնաս կրելու փոխանակագրոց անվճար մնալէն։

ԱՐՔՈՒՆԻ ՓՈՂԵՐԱՆՈՑ

Արքունի Փողերանոցին տնօրէնի օգնական Սարաֆեան Գէորգ էֆէնտի հրաժարեր է իւր պաշտօնէն։

—Երկու երեք օրէ ի վեր Փողերանոցն սկսած է մանր դրամներ պատրաստել 50 միլիոն զրուշի զոր Օսմ. կայս. Պանքան կը հայթայթէ շրջաբերութենէ ժողուած մեդալիկ հինգնոցներու և վեցնոցներու դումարովն։

ՄԻՋԱԴԻՊ ՄԸ Ի ԳՈՐՖՈՒ

Գորֆուի օսմանեան ընդհ. հիւպատոսարանին և տեղական իշխանութեան միջեւ նորօրինակ դժուարութիւն մը ծագեր է։ Օսմ. հիւպատոսը նամակաւ մը կղզւոյն ոստիկանութեան յանձնած էր Եօրկի անուն խենդ մը որ Բրէվէզայէն կուգար, խնդրելով որ պահեն զայն մինչեւ երկուշաբթի, յորում շոգենաւով Կ. Պոլիս պիտի ղրկուէր հիւանդանոց մը դրուելու համար։ Ոստիկանապետը նշմարելով որ այդ մարդը, ժողովրդական նշան չի կրեր, կը հարցաքննէ զայն. Եօրկի կը յայտարարէ թէ իւր անունն է Քօսթա Սբաթիս, հելլէն քաղաքացի, Վալթօս գաւառին Ամվրաքիա գաւառակէն և թէ իւր բնակավայրն էր Քավասարա. կը յարէ թէ երեքուկէս տարիէ ի վեր հեռացած է իւր երկրէն և թէ այդքան ժամանակէ ի վեր Բրէվէզայի բանտը կը գտնուէր, մարդասպանութեան ամբաստանութեամբ. թէ քանիցս հելլենական հիւպատոսարանին դիմումներ ընելէ յետոյ, հսկողութեամբ Գորֆու բերուած էր ուր կը յուսար իւր ազատութիւնը գտնել, այլ զարմանօք կ'իմանար որ Կ. Պոլիս պիտի ղրկուի։ Ոստիկանապետը կը փութայ սոյն յայտարարութիւնն հաղորդել կղզւոյն վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազին, որ պաշտօնապէս ստուգելէ յետոյ ի լրոզութիւնը, կը հրամայէ նմա չյանձնել այդ մարդը և վար դնել զայն իբր հելլէն քաղաքացի։

Ոստիկանապետը սոյն հրամանը կը հաղորդէ օսմ. ընդհ. հիւպատոսին որ անձամբ ներկայացած էր բանտարկեալն առնելու համար։ Այդ մարդ մինչեւ ցարդ Գորֆուի ոստիկանութեան հրսկողութեան ներքեւ կը դտնուի, սպասելով որ գործը լուսաբանուի։

ԵՐԿՈՒ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Սրտաշարժ իւր երեկի թուով կը հրատարակէ երկու նամակներ որք ձեռք անցուեր են վերջերս կայսերական կառավարութեան հրամանաւ պաշտօնանկ եղող երկու յոյն մետրապոլտաց միոյն տան մէջ։ Այդ նամակներ Բեշդաղի լեռներէն մը հաղորդուեր են եղեր իւր Կ. Պոլսոյ Թղթակցին կողմէ։ Աւասիկ անոնց թարգմանութիւնը.

Մանաստիր. 10 հոկտ. 1886

Սիրելիդ իմ Բիքիոն

«Վերջերս Աթէնքէն լուրեր առի։ Կերուելի թէ Բասդորիայի եպիսկոպոսը ձեզ դէմ ձեռնարկներ ըրած է յԱթէնք, վասն զի կը յանձնարարեն ինձ զեկուցանել ձեզ թէ յետ այսորիկ ուսուցչաց ատաթռչակներն իւր ներկայութեան վճարել պարտիք։ . . .» (Մտ.) Բանչիա

Հելլենական հիւպատոս Մանաստիրի

* *

Մանաստիր, 28 փետր. 1886

Սիրելիդ իմ Բիքիոն

«Գիտարերիս յանձնեցէք Մակեդոնիոյ զինուորական մէկ քարտէսն։ Միանգամայն մեր կառավարութեան ուղղեալ տեղեկագիր մը պատրաստեցէք։ Ժամանակ մի՛ կորսնցնէք։ Այդ պաշտօնագրոյն պէտք կայ եւ ժամանակն յարմար է։ Կարգ մը անձանց աջակցութիւնն անհրաժեշտ է մեր գործողութեան համար։ Բայարձակապէս պէտք է կաշառել զանոնք։ Դրամ մի՛ խնայէք։ Ապահով եմ թէ Դեր. Տ. Կիրիլոս եւս միեւնոյն կարծիքը պիտի ունենայ։ Բ. Զ. ի մօտոյ, ձեզ մօտ պիտի գայ մեր հրահանգները բերելու։ Խնդրեմ չատ լրջօրէն զբաղեցէք այս գործերով։ Տեսնենք արդիւնքն ինչ պիտի լինի։ Աթէնքի մէջ ամեն ինչ մեզմէ կ'ակնկալեն։ Մի քանի օրէն մեր հիւպատոսարանի ընդօրինակիչը Դիրանա պիտի գրկեմ։ Իմ ստացած լրոյս նայելով, ամեն ինչ լաւ կընթանայ անդ.»

(Մտ.) Բանչիա

Հելլենական հիւպատոս Մանաստիրի

կը կարծուի թէ, կը յարէ Սրտաշարժ, երկրորդ նամակին մէջի Բ. Զ. սկզբնատառերով յիշուած անձն է Մանաստիրի հելլենական հիւպատոսարանի գլխաւոր Զաքարի կը կոչուի։

— —

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ՄԸ Ի ՍԷԼԱՆԻԿ

կը յիշուի թէ Վիէննայի Լանտերպանը դրամատունը ժամանակէ մի վեր հետամուտ էր իւր դրամական գործողութեանց համար կեդրոն մը հաստատել ի Սելանիկ։ Այս խորհուրդ իրականութիւն գտաւ վերջապէս «Սելանիկի Պանքայ»ին հաստատմամբ։ Սոյն դրամատունը միջազգային հաստատութիւն մ'է զոր հիմնած են Բարիզի «Ֆոնդուաս տ'Էքսթրանդ» պանքան, Վիէննայի «Լանտերպանքը», և տեղւոյն ծանօթ դրամատեարքը՝ Ռլլադինի եղբարք։ Սոյն դրամատան հաստատութիւնն արտօնող կայսերական իրատէն ելաւ շաբթուս մէջ։ Սելանիկի նորահաստատ դրամատունն իւր գործողութիւնները պիտի սկսի 2,000,000 ֆրանքի հաւատ դրամագլխովն զոր մինչեւ 12 միլիոնի բարձրացնելու արտօնեալ է։ Բաժնեթուղթք շրջաբերութեան հանուած չեն այլ հիմնադիրք իրենց քով պահեր են զանոնք. դրամատան տնօրէնն անուանած է Պ. Հանս Սքիւզնի։

Աւստրիական դեսպան Պառոն Քալիչէ ընկերակցութեամբ իւր առաջին թարգմանին, նախընթաց օր Ֆէների Պատրիարքարանն երթալով այցելութիւն տուաւ Ցունաց Ամեն. Պատրիարքին։

—Ֆէրիդ Օսման Սէյֆի փաշա՝ որ կայս. հրամանաւ անցեալ տարի Դոնեա ղրկուած էր հսկելու համար Նահանգին սովելոց Նպաստից բաշխման, իւր պաշտօնն աւարտած լինելով կայս. հրամանաւ արտօնութիւն ստացած է Զմիւռնիա երթալու։

—Աթէնքի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Ս. Փէտրոս պատուանշանը Կ. Պոլիս բերելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին մեկնումն յետաձգուեր է անորոշ ժամանակի մը համար։

—Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց գլխաւի տնօրէն Շեմսէտտին պէյ, որուն Աթէնքի օսմ. դեսպանատան գործակատար անուանումը ծանուցուեցաւ երեկ ի պաշտօնէ, դեսպանի փոխանորդութիւն պիտի վարէ ի բացակայութեան Ֆէրիտուն պէյի որ Կ. Պոլիս կոչուած է և հաւանաբար ուրիշ տեղղերկուի։

—Բ. Դրան և Պառոն տը Հիրշի իրաւարարաց Նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, ի Բ. Դուռն։ այդ դատարման մէջ իրաւարարք պիտի լսեն երկուց կողմանց փաստաբանաց դատավարութիւնը։

—Վեհ. Սուլթանն, ըստ խնդրանաց Կրէտի կուսակալ Քոսդաքի փաշայի, հրամայեց Իւր անձնական գանձէն վճարել Հանեայի քրիստոնէից վարժարանի եղամացոյցին 25,000 զրուշի բաշը։

—Աթէնքի ռուսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Բրոդօրօքոֆ գնդապետն Օտեսայի ենթասպայից վարժարանին տնօրէն անուանուած լինելով, երեկ Աթէնքէն մայրաքաղաքս հասաւ և աստի իւր պաշտօնավայրը պիտի ուղեւորի։

—Ռուս կառավարութիւնն ընդհանուր հիւպատոսութեան ատենանի բարձրացուցեր է Կրէտէի իւր հիւպատոսութիւնն, հետեւաբար կղզւոյն ռուս հիւպատոս Պ. Լիւբաս Նիակա ընդհանուր հիւպատոսի տիտղոսը պիտի կրէ յետ այսորիկ։

—Ռուսական դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Անդաղ Նէքլիւտոֆ երկամեայ արձակուրդ ստացած է զոր իւր երկիրը պիտի անցուցէ։

—Մայրաքաղաքիս ծանօթ փաստաբաներէն Պ. Կիւդով Բուդօ անգամ ընտրուեր է Բարիզու «Դիւանագիտական պատմութեան ընկերութեան»։

— Նաւահանգստի վերատեսչութիւնը պաշտօնական ազդով մը կը ծանուցանէ թէ այս գիշեր երթեւեկութիւնք արգիլուած են Քարաքէօյի կամուրջին վրայ որուն մէկ նոր մասն մնացած պիտի տեղադրուի։

—Ֆրանս պը Մաքպրան կը ծանուցանէ թէ առաղակութեան և սպանութեան համար դատապարտեալ չորս չարագործք ամսոյս 7/19ին փախեր են Սգրումիթայի բանտէն։ Հակառակ ոստիկանութեան բոլոր ջանից, փախստականաց հետքը գտնուած չէ տակաւին։

—Մէկ ամսէ ի վեր Մարդիվի մեքենավար Պ. Նիքօլա փոխարինով առաջ կը վարէ Տիրոյ չոգենաւուն ազատման համար իւր սկսած աշխատութիւններն։ Ապրանաց մեծագոյն մասը ցամաք փոխադրուած է արդէն, և այդ չոգենաւուն Նէչէյի բաղխմամբ բացուա՝ բոլոր ծակերը լաւ մի խցուած են։ Երէկ սկսան ջրհանները պարպել ամբարանոցներուն մէջի լեցուած ջուրն և կը յուսացուի որ մինչեւ երկուշաբթի այս գործողութիւնն ալ աւարտելով, Տիրոյ թերսանէ տ

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Պ. Մէլիսէս, ճարտար ձեռնածուն, իւր քիմիական, ֆիզիքական, մոգական և այլ փորձերու վերջին ներկայացումը պիտի տայ վաղը (կիւրակէ) գիշեր, ի Նոր Թատրոն։ Ամեն անոնք որք ներկայ գտնուեցան արդէն Պ. Մէլիսէսի երեք ներկայացմանց, մեծապէս գնահատեցին նորա ձեռնածուական տաղանդը և ճարպիկութիւնը, ուստի կ'արժէ ներկայ գտնուիլ այս վերջին երեկոյթին, որ յոյժ զուարճալի պիտի լինի։

Ի խնդրոյ հասարակութեան, Պ. Մէլիսէս վաղը միջօրէի ժամ 2ին (Լ. Ե.) ցերեկեայ ներկայացում մը պիտի տայ զեկչեալ գներով։

Մշեցի Մուրատ Յովհաննէսեան անուն պանդուխտ ազգայինը, որ իւր երկու աշխատողութիւնը կորուսած է, կը խնդրէ մեզնէ իւր չնորհակալութիւնն յայտնել Տր. Արսէն ղալաթի Էֆտիմեանի, որ իւր մէկ այլին վարդապետ առնելով, մայրաքաղաքէն դարձեալ իրեն։

ALLIANCE ASSURANCE COMPANY
BARTHOLOMEW LANE

Հիմնեալ 1824ին

ԸՆԿ. ԴՐԱՄԱԳԼԽԻ ՀԻԳԻ ՄԻԼԻՈՆ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

(125 միլիոն ֆրանք)

Ա.Ն.Դ.Ա.Ր.Ա.Կ.Ա.Ն Ա.Ռ.Ա.Ջ.Ն.Ո.Ր.Դ.Ա.Կ.Ա.Ն

ԼՈՐՏ ՌՈԶԻԼՏ, նախագահ
ՃԷՅՄՍ ԱԼԷՔՍԱՆԴԸՐ
ՋԱՐԼՍ ՃՈՐՃ ՊԱՐՆԷԾ
ՋԱՐԼՍ ԷՏՈՒԱՐԴ ՊԱՐՆԷԾ
ՖԻՆԷԼՄ Բ. ՊՈՒՎԸՐԻ
ՖՐԱՆՍԻՍ ՈՒԻԼԿԷՄ ՊՈՒՔՍԹԷՐՆ
ԼՈՐԴ ԷՏՈՒԱՐԴ ՔԷՎԸՆՏԻՇ
ՃԷՅՄՍ ՖԻԼԻՊԸՐ
ՋԻՐԻԼ ՖԼՕՌԻԸՐ
ՐԻՉԱՐԴ ՀՈՌԻԸՐ
ՖՐԱՆՍԻՍ ԱԼՖՐԷՅ ԼԻՒԻԳԱՍ
Է.Տ. ՀԱՐՊՈՐՏ ԼԸՇԻՆԳԴԸՆ
ՀԻՒԿ ԳՈԼԷՆ ՍՄԻԹ
ԼՈՐՏ ՍԴՈԼՊՐԻՃ
ՍԸՐ ԻՎԷՐԻՍ ՎԻԼՍԸՆ
ԲՈՊԷՐԴ ԼԷՎԻՍ, ընդհանուր քարտուղար

ԼՈՆՏՈՆ, 27 փետրուար

Տէր.

Պատիւ ունիմք ծանուցանելու թէ անցեալ հոկտեմբեր 19 ն այս Ընկերութիւնը Կ. Պոլսոյ մէջ հաստատած է մասնաճիւղ, որ անօրինութիւնն յանձնուաւ է Մեծ. Ա.Զ.Ա.Ր.Ե.Ա.Ն Տ.Ե.Ա.Ր.Ց, թիւ 22, Բէրշէմ-Պազար, Ղալաթիա։

Ազդարեան Տեառք՝ Ընկերութեան նախագահ ԼՈՐՏ ՌՈԶԻԼՏԷ ինչպէս և Վարչական Խորհրդոյ երեք անդամներէն լիակատար իշխանութիւն ստացած են օրինաւորապէս՝ գործելու և ստորագրելու համար յանձն Ընկերութեան, եւ հետեւաբար պատրաստ են ընդդէմ հրդեհի ապահովագրել շարժուն և անշարժ գոյքեր ամեն տեսակէ։

Մասնաւորապէս ձեր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք սա իրողութեան վրայ թէ մեր Ընկերութիւնը գերազանցապէս ունի այն բոլոր առաւելութիւնները զորս կրնան փափաքիլ հրդեհի դէմ ապահովագրել ուզող անձինք։

Այս Ընկերութեան դրամագլխին եւ պահեստի դրամին բարձր քանակութիւնն երաշխաւորութիւն մ'են ապահովագրելոց համար թէ Ընկերութեան ստանձնած բոլոր յանձնառութիւնք պիտի կատարուին ամբողջապէս, և իւր Վարչական խորհրդոյ բացառիկ կազմութեան մէջ, ապահովագրեալք աւելի ևս երաշխաւորութիւն մ'ունին թէ բոլոր յանձնառութիւնք պիտի կատարուին առատօրէն։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար հարցէք գիմել Մեծ. Տ.Ե.Ա.Ր.Ե.Ա.Ն թիւ 22 Բէրշէմ-Պազար Ղալաթիա։

1709 Ընդհանուր քարտուղար
2—5 Բ. ԼԸՎԻՍ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Ա.Ժ.Ա.Ն.Ս Հ.Ա.Վ.Ա.Ս

Բարիզ, 26 ապրիլ

Հանրապետութեան նախագահն Ա.ժան հասաւ, ուր ընտիր ընդունելութիւն մը գըտաւ։

Երեւելիներու ժողովը վաւերացուց արտաքին գործոց նախարար Պ. Ֆլուրէնսի ընտրութիւնը։

Պ. Հանրի Մէյլագ Ֆրանսական Ակադեմիոյ անդամ ընտրուեցաւ փոխանակ հանգուցեալ Պ. Լաբիշի։

Բարիզ, 27 ապրիլ

Հանրապետութեան նախագահը Պորտո հասաւ, ուր ամբոխն եռանդագին ընդունելութիւն մ'ըրաւ նմա։

Պերլին, 26 ապրիլ

Ֆրեսերիք կայսեր վիճակին բարելաւութիւնը կ'աւելնայ։

Արտաքին գործոց վիրատեսուչ կոմս Հէրպերդ ֆոն Պիզմարք պետական նախարար անուանեցաւ։

Վիէննա, 26 ապրիլ

Կը հերքուի այն լուրը թէ աւստրիական կառավարութիւնը զօրք պիտի ղրկէ եղեր ռումանական սահմանագլխոյն վրայ՝ Ռումանիոյ գիւղացւոց մէջ ծագած ապստամբական շարժման պատճառաւ։ (Տես Ա. երեսը։)

Պէլգրատ, 27 ապրիլ

Պ. Կրուիչի նախարարութիւնն հրաժարելով, նոր նախարարութիւնը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով։

Պ. Նիքոլա Բրիսդիչ՝ նախարարապետ և նախարար ներքին գործոց, Պ. Ֆրանսովիչ՝ արտաքին գործոց, և զորավար Բրոդիչ պատերազմական գործոց։

Այս նախարարութիւն նպաստաւոր է Աւստրիոյ։

Ա.Թ.Է.Ն.Ք, 27 ապրիլ

Թագաւորն երէկ Գորֆու մեկնեցաւ։ Թագուհին ի մօտոյ Ռուսիա պիտի երթայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա, 16 ապրիլ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

	Գներկան	
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ռ. Սէրի Գ. Կ.	15	28
Պօրսային գոցուածքն վերջը » »	15	28
Բերոյի մէջ » »	—	—
Առաւօտուն բացուածքս » »	15	29
Բարձրագոյն գին » »	15	29
Նուազագոյն » » »	15	29
Կէս օրին » » »	15	29

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԹԻ Ի

	Գ.	Կ.
Երէկ երեկոյ	35	24
Այս առաւօտ »	35	25
Կէս օր »	35	25

ԸՆԹԱՑՔ ԱԲՈՒԹԷՐՆԵՐՈՒ

Փոխառութիւն 1358)	Ռ. Սէրի	Գ. Կ.	24 30
» 1862)			
» 1860)			
» 1863) Ռ.	»	»	14 25
» 1872)			
» 1865)			
» 1869) Ռ.	»	»	0. 15 29

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՓՈՒԹԵՐ

Օսմանեան Բանկայ	Ռոգ. Լ.	4	13
Քրէտիտ Ֆոնսիէրայ	Ռոմ. »	7	15
Պանք տը Ռօնս	»	6	30
Սօս. Շանտ է վիլէօր	»	4	15
Թրամուէյ	»	407	1/2
Բուսէլի երկաթուղի	Ֆր.	39	3/8
Ոպիլիսիոն տը Բրիօրիթէ	»	—	
Բանկէթուլի Լաբիսսի	»	129	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄԻ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	...	100
20 Ֆրանգոց	»	...	88 12
Անգլիական ոսկի	»	...	111 16
Բոյ Իմբերիալ	»	...	90 36
Քրիմից	»	...	51 15
Ռուսպիթ ղիմագրամ	»	...	10 75
» արծաթ	»	...	73 30
Ֆիորին	»	...	— —
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	...	108 12
Վիէննայ	»	...	103 20
Հինգնոց	»	...	103 20
Մէհմանիէ	»	...	103
Թասֆիէ	»	...	12 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 27 ապրիլ Ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	99	7/8
Օսմն. » Սէրի Դ. բացուածքս	14	5/16
» » » գոցուածքս	14	1/8
» » » Ա.	25	
» » » Բ.	14	5/8
» » » Գ.	14	
Օթօման 1871	82	1/2
Փոխառութիւն 1877	96	1/4
Պանք Օթոման	10	1/2
Լուսական փոխառ. 1873	93	7/8
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէտ)	81	3/8
» առանձն. (բրիմիէ)	100	7/8
Տարբա Պանկէ	75	7/8
Տօմանիալ (փոխառ. Լաչիլտ)	101	1/4
Հանրագրական պարտատոմսագիր 4 %	—	—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25	474

Վիէննա, 27 ապրիլ Ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126	85
Օսմանեան երկաթուղի	19	20

Բարիզ 27 ապրիլ Ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական ռանթ 4 1/2 %	106	95
» » 3 %	82	25
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Գ. բացուածքս	14	35
» » » գոցուածքս	14	37 1/2
» » » Բ.	14	30
» » » Գ.	14	30
Օսմանեան երկաթուղի	30	50
» Լէվիի բամնեթուղիթ	—	—
Պանք Օթոման	515	
Ղրէտի Լիոնէ	567	50
» Ֆոնսիէ	1368	75
Բանկեռսոն Լիոնի	1272	50
Սուէզի ջրանցք	2141	25
Լուսական 5 % 1877 ի	99	1/2
Իտալական ռանթ	96	47 1/2
Սպանիական (արտաքին)	68	1/4
Եգիպտական միացեալ	413	75
Բրիօրիթէ Թիւրք	380	
5 % Հէլլենական	368	75
Զէք Լոնդրայի վրայ	25	27

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 27 ապրիլ ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Լանթի 4 1/2 %	—	—
Օսմանեան քոնսոլիտէ	գործ չկայ	
Եգիպտական	413	75

ԴԱՏԱՐՈՒՄՆ «ԳԻՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ»

Հա՛ դիպիս բաժնեգնոց անկանոն վճարման մասին մեր շարունակական գանգատներ և առ ընթերցողս ուղղած յորդորներ հարկ եղած արդիւնքն յառաջ չ'բերելով, հարկադրեալ կը համարինք ցաւ ի սիրտ վերջ տալ հրատարակութեանս։

Արդարեւ ծանր է մեզ այս որոշում, նամանաւանդ զի ուխտած էի և բազմիցս հրապարակաւ իսկ խոստացած չարժուն պահել զայն ինձ հէտ։ բայց ի նկատ ունենալով որ այս տարատամ վիճակ անպատուաբեր է ինձ եւ հանդիսիս, եւ արդար իրաւամբ դժգոհութեան առարկայ գիտակէր ընթերցողաց մի կարեւոր խմբին, եւ անկարելի է մեզ, ներկայիս, որ եւ է մի նիւթական զոհողութեամբ գարման տանիլ այս կացութեան, արժան համարեցինք զայս որոշում։

Գիտեմ թէ այս որոշում ցաւ պիտի պատճառէ ընթերցողաց մի կարեւոր մասին, որք ոչ միայն ճանաչած ու կատարած են իրենց պարտքն և աշխատած հանդիսիս ծաւալման, այլ և մասնաւոր նամակներով չարունակ խրախոյս կարդացած ու բարոյապէս վարձատրած են մեզ։ Մեծայոյս եմ թէ նոքա վստահ լինելով այս որոշման մեր կամաց ու սկզբան հակառակ լինելուն, ներողամիտ պիտի լինին մեզ։ Այս դադարում առժամանակեայ է։ ժամանակամիջոցն անկարելի մեզ այժմէն որոշել, բայց կը խոստանամ գիտակէր ընթերցողաց, որ երբ վիճակս բարելաւի և կարողանամ, պատրաստ եմ նորանոր նիւթական զոհողութեամբք վերստին ձեռնարկել հրատարակութեան, աւելի ճոխ ու բարգաւաճ դրութիւն։

Զայս վերջաբան ինքելէ առաջ հարկ կը համարիմ իմ խորին շնորհակալութիւնքս մատուցանել գործակալ տեսոց՝ և գիտուն աշխատակցաց որք անձնուիրաբար մեզ աջակից ու օժանդակ գտնուեցան ի ծաւալումն և զարգացումն հանդիսիս։

Կը խնդրեմք մեր բաժանորդներէն որ հաճին հատուցանել իրենց ցարդ ունեցած պարտքն։ Առ այս գոյծակալ տեսոց մասնաւորապէս ինքն ու օժանդակութիւնը կը խնդրեմք։ Բաժնեգնիք պարտին ուղղուիլ առ Մեծապատիւ Տիմոթէոս էֆ. Պալբեան, Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, թիւ 14, Զարդարեան գրատուն։

Ցաւ ի սիրտ սոսկալ կը նկատեմ հանդէսս, կարճ ժամանակէ մը վերջ աւելի եռանդեամբ եւ ուժգով վերստին սկսելու յուսով։

Բարիզ Տ.Ե.Ր.ԷՆ Խ.Ա.Ճ.Ա.Դ.Ի.Ա.Ն
Ն. Տ.Ա.Ղ.Ա.Ի.Ա.Ր.Ե.Ա.Ն

ՔԱՌԱՍԱՆՈՐԴԻ ԱՌԹԻԻ

ՔԱՐՈԶԻՆՔԻ ԵՒ ՔԱՐՈԶ-ԵԿԵՂԵՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ

Քառասնորդն հոգեվարք է։ Մեր եկեղեցիք՝ քրիստոնէութեան այս տխրագին աւուրց մէջ՝ աւելի երջանիկ են, քարոզիչներ տեսնելու և քարոզ լսելու փափաքը տակաւին մարած չէ, և մինչև իսկ անոնք՝ որ տարւոյ ընթացքին մէջ հազիւ քանի մը օր հաւատացեալ են՝ կ'երեւին տաճարաց մէջ իբրև առօրեայ բարեպաշտիկներ։

Պատեհ առիթ է այս մեր սրբազան ճարտարասխօսներուն։ Երանի՛ եթէ կարող եղան օգտակար գործածել ի փառս եկեղեցւոյ և ի շինութիւն սրբոտերու։ Ստէպ լսուած է թէ քարոզները այլ ևս հրապոյր չունին, ժողովուրդը չգոհանար միմիայն դէպի աստղերը նայելով, Իրաւունք ունի ժողովուրդն. երբ քարոզիչը միմիայն դժոխքի նայի, սատանի սեւ պատկերն ու ճանկերն ուրուագրէ, կը հանի օր մը ալ յորում մարդկութիւնն իր վարդապետին չնայի, Քրիստոս ընկերական է, ժողովրդեան վէրքերուն կը լառի, ընտանեկան կենաց մէջ իր սիրոյն իմանալի տաճարներ կը կանգնէ. հաց կուտայ նօթիներուն, օրհնութիւն կուտայ մանկանց, իրաւունք կ'ապացուցանէ. մեծամեծները կը դողացնէ, առաջնորդաց կուրութիւնը կը հարուածէ. հաղթեր կը նշաւակէ, ծուղակներ կը խայտառակէ. Մեր սրբազան ճարտարախօսք թող քարոզեն այս դասերը, թող փրկեն ժողովուրդն, և ահա պիտի տեսնեն որ մեծ պակաս մը զանց առնուած է իրենց կողմանէ։

* * *

Ի՞նչ կը քարոզեն ուրեմն։—Բարեկամներէս մին՝ որ իր աշխարհական կրօնց տակ՝ կրօնաւորի մը հաւատքն աւելին ունի, դիտողութիւն կ'ընէր օր մը թէ իրենց վարդապետի քարոզներուն մէջ բառ մը միայն գտած է, լուսաշնչանք, Զատիկ՝ լուսաշնչանք Մեծ Պահք՝ լուսաշնչանք առաւօտ՝ լուսաշնչանք երեկոյ՝ լուսաշնչանք։ Թէ ո՞վ է այդ քարոզիչն, ոչ հարցուցի և ոչ ալ գիտել կը փափաքիմ։ Ուրիշ մըն ալ կը պատմէր իւր մտերմին թէ հաւաքեալ եպիսկոպոսի մը քարոզներուն քանիցս ներկայ գտնուած է, և դէրէն լաւագոյն բառ մը լսած չէ. վեր նայի՝ դէրս, վար նայի՝ դէրս, Քրիստոս՝ դէրս, Գողգոթա՝ դէրս։ Տեղն է ըսել. Ամո՞թ և նախատինք այն ամեն եկեղեցական հարց որ լեզուական պատշաճութեան մէջ իսկ կը թերանան։ Վարժապետեան իր քարոզները մեր լեզուաւ կը խօսէր, Հայրիկ մեր լեզուաւ կը խօսի։ Նարպէյ հայ լեզուաւ կը խօսի։ Մուրատեան հայ լեզուաւ խօսեցաւ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ։ Ասոնց ոչ միայն ժողովուրդ պակսեցաւ, և ո՛չ մին բռնադատուեցաւ լեզուական անօրինակ աղճատութեամբ Հայոց մտքերը լուսաւորել մեր Ս. Հարց ստուերաց մէջ։

* * *

Ի՞նչ կը քարոզեն։— Լաւագոյն խօսողներ ալ ունինք։ Երիտասարդ վարդապետ մը Սամաթիոյ նորաչէն եկեղեցւոյն մէջ կը պատգամաւոր։ յորեքշաբթի օրեր այլ և այլ թաղերէ կանայք գունդագունդ կը դիմեն հոն, իր քարոզի նիւթերն եղան՝ կնոջ դրախտ Դէզ, շրջան անմեղութեան, յորում կինը ծաղկանց գեղեցկութիւնն ու հրեշտակաց սրբութիւնը կը նեսմացեր. Կնոջ անկումն և կանգնումն է յեռն Ցնոսոյ Բրէսոյ։ շրջան ցաւագին յիշատակաց՝ յորում կինն անարգութեանց տղմին մէջ գլորեցաւ, շրջան փառաւորութեան՝ յորում Աստուածութիւն մը իր ընքուշ գրկաց մէջ փարեցաւ, կրծոց փարեցաւ. Եբրայէ պաշոն Ինձ՝ էբրա մայր, էբրա հոր և էբրա ամուսին։ Կիւրակէ երեկոյներ ահագին տաճարը չատ անգամ անձուկ գտնուած է խուռն բազմութեան։ Կ'ըսեն թէ այդ վարդապետն իր մարմնական քաղցրութեան հետ առողջ միտք ունի, Աւետարանի պատուէրները լաւ կը բացատրէ, զօրաւոր ձայն ունի և զօրաւոր բառեր, գիտէ թէ ե՞րբ պէտք է սրտերու զարնել. Կը մաղթենք յաջողութիւն։ «Հունձ բազուկ են և մշակք՝ սակաւ։» Այս վարդապետի մէկ լաւ կողմն ալ այս է որ չատ ծռիլ չսիրեր. իր կրօնքի մարմնոյն հետ զօրաւոր կամք ունի. բայց օդ կը սիրէ և ազատ շնչաւութիւն. և թերեւս այդ պատճառաւ թաղուց դէպ՝ անձուկ մթնոլորտը։ Նաև պէտք է յիշատակել,— ի փառս իրեն,— թէ այդ վարդապետը իր ձախորդութեանց մէջ՝ մինչ ամենուստ ուսումբեր կ'արձակուէին իր դէմ՝ հաւատարիմ մնաց իր դրօշակին, չաղտոտեց անոր սրբութիւնը. թէև հարուածեալ ու վիրաւոր՝ միչտ կանգուն մնաց անվեհեր, և այսպէս յանձին ճչգրտեց իր վարդապետին պատուէրն. «Որ համբերեսցէ ի սպառ՝ նա կեցցէ։»

* * *

Պէշիքթաշի քարոզիչը տակաւին կը պահէ իր պերճ լեզուն, մոռցած չէ այն բանաստեղծական հրեւէջներ յորս կը սաւառնի դիւրութեամբ։ Հրատարակեալ փայլուն վերնէրէս կը հետաքրքրքրեն զիս Նարպէյ մեր մէջ ի նոցանէ որք կարողութիւն և կրթութիւն ունեցած են բեմին և հրապարակին վրայ միապէս պայծառանալ։ Երբեմն ամեն դամբանական իրեն պահեալ էր, թաղերու մէջ չրջան կ'ընէր պարբերաբար։ Այսօր ամենքն ալ անցած են վաղանցիկ փառքերու պէս, և կը մնայ միայն Պէշիքթաշ՝ որ չատ ագահ գտնուեցաւ զի չատ բան խլեց իր քարոզչէն. Առաջնորդութեան չթողուց. մատենագրութեան մասին նպաստաւոր չեղաւ. և ըստ այսմ նա՝ որ երբեմն Դաշնակները տուաւ մեզ, Պանդխտի տնէն թելերն արցունքով տամկացուց, Վարդենիկով ի մանալի ծաղիկներ տնկեց մեր արատեան ծաղկանց մէջ, հրդեհներէ, փոչիներէ Սոսոէ մը, հրեղէն գունդ մը հանեց ի լոյս, այսօր ստուերաց մէջ կը նստի տխուր, խաչաձեւ. Արարատի ծաղկանց չնայիր, Մասիսի բարձանց չը յառիր, Նարպէյ ունի գրական գոյներ՝ որք քանի մը անձանց չիրիմները կրնան զարդարել, սակայն իրեն ճակտին իրբեւ դափնի չա՛ռ բիչ են. ինք մեծ փայլմամբ և ցոլքերով սկսած է. նաև իրբեւ մեծ թերութիւն՝ պիտի ըսուի յաւէտ որ զՄասիս քնարի վրայ միայն սիրեց.

«Ոչ առ Մասիսք յաւիտենից զի	ն ըզսէր
Մեզ ազնվագոյն իւր խոստացաւ բարձրեալ
Տէր . . . .»

Այո, նոյն ազնն այսօր իսկ Մասիսի բարձանց վրայ ոլորտաձեւ կ'երկարի. պէտք էր նստէր անոր վերջ հովանւոյն տակ, յիշատակներ ըքրքրէր, քնացած արձագանգներ զարթուցանէր, և թաթխեր սրբացնէր իր նուագներն ու ընարին ազիքները տեսած ջուրերուն մէջ, խառնած փոչիներուն մէջ. Այդ փոչիներէ՞ն արդեօք ինչ ստուերներ կրնար իւրոյս ընծայել. եւ սակայն կը խօսի այսօր Նար-Պէյ. իր քարոզները կը յիշեցնեն թէ ստուերաց մէջ ոգի մը կայ, սիրտ մը կայ։

* * *

Մէկագիւղի քարոզչի՞ն ինչ կ'ըսեն, Ոչինչ լսած եմ, և հետեւաբար քարոզի համար ըսելիք չունիմ. Առիթէն օգուտ քաղելով ի մէջ բերեմ դէպք մը որ նախորդ տարին Քառասնորդաց մէջն անցաւ, և յորում այդ եկեղեցականի անունը բանիցս կրկնուեցաւ։ Կրօնական ժողովն երկու ընծայացուաց համար յանձնարարութիւն կ'ընէ երկու եպիսկոպոսաց, Խրիմեանի և Մանկունւոյ։ Այս վերջինն յանձն չառնուր ձեռնադրութեան պաշտօնն՝ առարկելով որ Քառասնորդաց մէջ մեր եկեղեցւոյ վարագոյրը բանալը ներելի չէ. Թէև առ այս դէս ու դէն հարցմունք եղան, բայց գոհացուցիչ պատասխան չընդունուեցաւ, և այնպէս իմն կարծուեցաւ յոժանց որ գուցէ Մանկունի՝ որ երբեմն էջմիածնին վարած էր՝ իրաւունք ունէր։ Թէ արդարեւ իրաւունք պիտի ունենա՞ի, չեմ գիտեր զայս, միայն թէ մեր պատմութեան մէջ ունինք դէպքեր որ չեն արդարացներ զնա։ Կաղզուանցի Զաքարիա Պատրիարք կը վախճանի Մեծ Պաշոյ մէջ (1798 մարտի 11). Դանիէլ եպիսկոպոս—էջմիածնական—թաղման կարգը կը կատարէ և նոյն օրերը պատարագ կը մատչի եկեղեցեաց մէջ վասն հոգւոյ հանգուցեալ Պատրիարքին՝ «բացեալ ըզվարագոյրս Խորանացն որք ծածկեալ էին ըստ գոյոյ աւուրցն ի պահս բառասնորդաց։» Այս մէկդի. Մանկունի այս տարի սխալներու կամ պարտազանցութեան մեծագոյնը գործեց չընդունելով Կարնոյ առաջնորդութիւնն՝ յոր ընտրուած էր և անպէս պատճառ տուաւ գործին դանդաղութեան և ձախող ելից՝ յոր յանդեցաւ այդ կարեւոր նահանգի առաջնորդութիւնը։

* * *

Ծերունին Սկիւտար է։ Հասակի ազդեցութիւն և ձախորդ դէպքեր այս տարի դաշնակցած են այդ եկեղեցական հօր դէմ։ Կ'ըսեն թէ դուն ուրեք ուրախ է նա. կը խնդայ երբեմն իր հոգեկան ցաւագին յուզումները խեղդելու։ Անշուշտ մեծապէս գոհ պիտի ըլլար եթէ խօսելու և քարոզելու պարտաւորութիւն չունենար, և թող արբուէր իրեն իր վշտերը սնուցանելու լռութեան մէջ։ Եւ սակայն Աւետարանի ուխտաւոր է պարտք ամեն բանէ գեր ի վերոյ է, և ծերունին այդ հարկին առջեւ կը խոնարհի՝ սեւը սրրտին մէջ և բռնաբռօսիկ լրջութիւն իր դիմացը վրայ։ Թէ ի՞նչ խօսեցաւ այս կրօնից սգոյ օրեր, չգիտեմ զայդ, միայն չեմ մոռցած ինչ որ խօսեցաւ անաչառ ընթացքս մը, թէ այդ ծերունին տակաւին չատ երիտասարդներ կ'արժէ. Թարմութիւն մտաց և դալարութիւն սրտի իր քարոզներուն մէջ զիրար կ'ընդդիմին. սուր դատաստաններ կ'ընէ, Աւետարանի պատուիրաններէն ներս կը յառի չեչտակի, և որ զարմանալին է աւելի՝ երեւութական խոնարհութեան մէջ ահաւոր է չատ անգամ։

* * *

Ենի-Քարուի քարոզիչն ալ բաւական լաւ կը խօսի. ունկնդիրը դժգոհ չեն իրմէ։ Իբրեւ դիտողութիւն պէտք է ըսել թէ այս նորահաս եպիսկոպոսն՝ որ դիւրութեամբ կրնայ խաղալ մեր բառերու հետ և սրտի նրբին թելիկներն երերցնել, երբեմն երբեմն դէպ ի մոլորութեան մէջ կը գլորի ոտքով ու ձեռքով, Լեզուի սրբութիւն, ազգային լեզուի՝ սրբութիւն յիրաւի պէտք է պահել երկիւղած ոգւով. պարտք է այս առ մեր նախնիս, առ մեր եկեղեցին և առ ազգութիւն։ Կը պատմուի թէ Պարսից Դարեհ Թագաւոր, տակաւին պատերազմ չհրատարակած Յունաստանի դէմ, պատգամաւոր ղրկեց ընդ ամենայն աշխարհն որ հող և ջուր խնդրեն, զի Պարսիկք այսպէս ի հնազանդութիւն կը կոչէին օտար ազգերը։ Եգէական ծովու կողմը մեծ մասամբ կը հնազանդին՝ հող և ջուր մատուցանելով, բայց Աթենացիք և Սպարտացիք ո՛չ միայն չեն հնազանդիր, այլ և «զիրաւունս ազգաց առ ոտն կոխեալ», պատգամաւորները խոր վէրի մէջ կը նետեն։ Աթենացւոց զարոյթն ասով ալ գոհ չըլլար, ուստի Բարբարէն լեռան կը նորեն էջը գցէլ հեղեն բարբառոյ։ Մեր եկեղեցականութիւնը ցայսօր մեր մատենագրութեան անխոնջ մշակն ու լեզուին աւանդապահն եղած է, ուստի և յաւէտ դատապարտելի է եկեղեցականաց ոմանց այդ լեզուական աղճատարանութիւնը՝ զոր ձեռք կ'առնուն իբր միջոց մեր սուրբ հարց ստուերացը մէջ Հայոց խոպան մտքերը քքքրելու և լուսաւորելու։

Այդ քարոզիչն այսօր խորհրդակրոյս հակասութեան մէջ է միանգամայն. ինքը տակաւին անցած կիւրակէ ազգ. աւանդութիւններն իբրեւ բնաբան ունենալով իր քարոզին՝ յանկարծ կը բռնկի վայրկեան մը և կը բացագանչէ գաւառացւոց. «Ի՜հ, առաջ տուն կը կոչէիր քահանն, օրհնել կուտայիր այգիդ, կովերդ, դուարդ, և Աստուծոյ օրհնութիւնը քու տունդ էր. հիմայ ինչո՞ւ զանց կ'ընես։» Ի՞նչ ալ ադէկ խօսած է, ո՛րչափ շրթունք գոհութիւն յայտնած են. Կարգն է հարցնել թէ, Սրբազան հայր, ունի՞նք ժողովրդեան լեզուէն աւելի սրբազան աւանդութիւն՝ ուր ամեն ինչ անմահութիւն կը բուրէ, ունի՞նք ժողովրդեան լեզուէն աւելի նուիրականութիւն, այն բարբառէն՝ որով ձեր մայրը զՍտուած ծանօթացուց ձեզ, որբեց իր գրկացը մէջ, գգուեց իր կրծոցը վրայ. Ասոնք ալ ըսելու պէտք չկայ, զի նոյն ինքն քարոզիչը խօսած է ի լուր ժողովրդեան. «Ազգ. աւանդութիւն է մեր լեզուն, պարտիմք ուսանել զայն ամեն բանէ առաջ, զի մեր Նախահարք . . . . Հայրապետք, Լուսաւորիչ, Սահակ Պարթեւ խօսած են.» այսինքն Դողթան երգերէն մինչեւ Վիլնետիկ, Վիէննա, Պէշիկթաշլեան և Դուրեան. . . . Շատ լաւ, զարկէք ուրեմն նախապաշարումներն՝ որ այսուհետև դատապարտելի մոլութիւններ են, զարկէք սրբապղծութիւնը, թող ծափ զարնեն մեր հարց ստուերք որ մեր եկեղեցեաց ամեն սրբութեանց մէջ կը պահուին, սեղանին վրայ, գրքերու մէջ, խաչերու քով. Արդարեւ պէտք է ծռիլ ժողովրդեան՝ զնա վեր հանելու համար, սակայն դատապարտելի է առնոր հետ տղմին մէջ պառկիլ. Զենք ներեր այսուհետեւ։

* * *

Կը փափաքէի գիտել թէ ի՞նչ կը խօսի Կրետէի համբաւաւոր Թղթակիցն. իր գրչին հաւասար զօրութիւն ունի՞ բերանը. Կան մարդիկ և գրիչներ որ մասնաւոր դէպքերու մէջ աւելի կը պայծառանան, և Կրետէի Թղթակիցն ալ այդ կարգի մարդոց և գրչաց դասակարգէն է. Իր մուսան դրսերն է, ամայութիւն, հինցած յիշատակներ, հսկայակերպ լեռներ աւելի կ'ախորժի քան թէ Բիւզանդիոնի խղդուկ փողոցները. Կրետէի ժայռերուն վրայ ո՞րչափ մեծ էր այդ պզտիկ մարդն. իր դիւցազունները կը ներշնչէր, անոնց արիութիւն կուտար. Կրետէի Թղթակցութիւններէն ետքը երկու յօդուած գրեց, բայց անոնցմէ և ոչ իսկ մին գըրողին զօրութիւնն ու նորութիւնն ունեցաւ։

Հոս ու հոն ունինք տակաւին խօսելու վարժ բերաններ, Զանց կ'առնում Սըրուանձտեան, զի տակաւին նորեկ է, և թերեւս օր մը առիթ ունենամ իր մէկ քարոզը վերլուծել. զանց կ'առնում Մելքիսեդեկ վարդապետն. Ո՞վ որ հընոց սուրբ հաւատոյն չօշափելի մէկ օրինակը տեսնել կը փափաքի, թող տեսնէ այդ ծերուկ վարդապետն. իր բովը ամեն բառ հաւատք կը հոտի. կենդանի պատմութիւն է վանքերու, սուրբերու։ Բայց ո՞վ կ'երթայ լսելու. ո՞վ այսօր կը փափաքի տեսնել ծերունի վարդապետն՝ որ յԵրուսաղէմ Քրիստոսի գերեզմանին քով յարուցեալ կը ուիներուն մէջ՝ տանկէհինգ հոգոմ վարդապետները մէկտեղ կը կապէ եղեր։ Աւետարան քարոզել ալ գիտէ, չի մոռնար. մէկ օր ախորժելով մտիկ ըրի։

Այսպէս մեր վարդապետք ամեն տարի Քառասնորդաց Պահոց առթիւ կը խօսին. արդեօք ո՞ըչափ լաւագոյն կ'ըլլայ որ գրաւոր պատրաստած ըլլան և ամեն տարի՝ ի լրանալ քառասնորդաց՝ ի մի հաւաքելով դէթ լաւագոյնները ի լոյս ընծայեն Քառասնորդաց անուամբ, որով թէ՛ գրական գործ մը կ'ունենանք և թէ հոգեւորական կայուն ծառայութիւն մը ժողովրդեան ու եկեղեցւոյ. խօսքը կը թռչի, գրուածք կը մնայ։ Եւրոպայի հոգոր բեմբասացներու քարոզագիրքը գրութեան շնորհիւ կը մնան այսօր. գրութեան շնորհիւ այսօր անլուելի կը քարոզեն Պոսիւէ, Մասիլեոն, Պուռտալու։

* * *

Քառասնորդաց մէջ նշանակելի եկեղեցական մէկ լաւագոյն դէպ

ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՐԵԱՆ ԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ, Ե՞ՐԵՔ, Վէրք, Ուռեցք, Յաւք, կապուտ հոգ, Շեղարգելութիւն, Ստամոքսի ցաւ, Պոռութիւն, Անարիւնութիւն բոլորովին կը բուժին ի ձեռն

ROB LECHAUX/ ԹՈՒՏԵՐՈՒ ՀԻՒԹԵՐՈՎ, ՊԺՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Դրէսոն եւ կարմիր Սալսբարէյլ

եւ ՌՈՄԱՆ ԱՆԳԻ-ՏՍԱՐԴՈՒԷՕԶ ԼԷՇՕ

Կէզձերէն զգուշանալու համար, բոլոր շիշերուն վրայ պահանջել ԻԻՆԻՈՆ ՏԷ ՅԱՊՈՒԻԱՆԻ կապոյտ թիթեղ կրող երաշխաւորութեան ներքեւ և այս ստորագրութիւնը

Blechaux

ՋՐԻԱԲԱՐ կը գրկուի հետաքրքրաշարժ տետրակ մը (35 րդ. տպագրութիւն) ՌՈՊ ԼԷՇՕՆ միջոցաւ արեան վերանորոգման վրայ։

ՊՈՐՏՈ—Դեղարան ՄԱՐԻՈ ԼԷՇՕ, Սէնթ-Քաթերին փողոց, 164—ՊՈՐՏՈՅ Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են Տեարք Փիւշիւբեան եղբայր, Բերա և Պոլիս, Քասաբեան, 13, Պահչէ-Գապու. Պ. Կ. Վենտիգիանս և ընկ. 14, Սուլթան Համամ փողոց։ 1697

ԱՊԱՀՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ

ԶՂԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ս. Գուիտոնեան պար.—Լուսնոտութիւն—Աղգանդամեղր—Հիւանդութիւնք ուղեղի և ողնաուծի ջղաձգութիւնք, գլխու պտոյտ, ջղային տագնապք, ջղացունք, քնատութիւն, ուղեղային բորբոքում, սերմնարտադրութիւն

ՍԻՌՕ ՀԷՆՐԻ ՄԻԻՌԻ միջոցաւ

Քիմիապէս մաքուր բոդասիոնի պուոմիւրով

15 տարուան ԱՊԱՀՈՎ ՅՈՋՈՒԹԻՒՆ Փարիզի Հիւանդանոցում մէջ գործածութեամբ։

Շատ կարեւոր տեղեկութիւնք կը տրուին փափաքողաց ծրարաբար

Հէնրի Սիւռ, ի Բոն-Սէնդ-Էսբռի (Ֆրանսա)

Մեծաքանակ կը վաճառուի ի Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Գալաթիոյ Մեծ փողոց, Կ. Պոլիս։

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամէն դեղարանաց մէջ։ 316

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճիւնուտը ճենապը Միւլիւքեանէյ չէհրը Բէմէզանը Շէրիֆիտէ վիրիմէք իւղրէ միւպարեա օլունաճագ բէյէրին նիսանըն ան սէբիղինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գարաբը գաթիսի վիրիէմէ-կիւնտէ վէ ան տօգուզրնճը սալը կիւնիւ տախի թէգաբրիւբ իտէճէք ֆիյաթրնտան եիւզտէ պէշ թէնզելի գապուլ օլունաճաղընտան, իթալա թալիպ օլանլարը մագազը Սէբասկէրի լէվազիմաթ տարէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 Նիսան 1888 — 1746
Նօ. 35 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ասաբիրի Շահանէյէ չէհրը Բէմէզանը Շէրիֆիտէ հօշալարգ օլարագ միւպարեա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըրլանան եիւզ պին քիլօ բազագը իւղիւմինիւն պէհէր քիլօսը եէթմիշ պէշ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուսյ իշպու նիսանը բուսինին ան սէբիղինճի բազար իրթէսի կիւնի գարաբը գաթիսի վիրիէմէկինտէ վէ իրթէսի կիւնիւ տախի թէգաբրիւբ իտէճէք ֆիյաթրնտան եիւզտէ պէշ թէնզելի գապուլ օլունաճաղընտան իթալա թալիպ օլանլարը մագազը Սէբասկէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տարիէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 Նիսան 1888 — 1747
Նօ. 34 — 2—3

60 ՏԱՐՈՒԱՆ ԳՈՂՁՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՄՈՐԻՍՈՆ ՄՈՒԼԷՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ
Թիւ 1 և 2

Բնական նիւթերով շինուած մաքրողական դեղ մ'է որ արիւնը կը մաքրէ, կը բուժէ արեան եւ ստամոքսի հիւանդութիւնները, կը ջնջէ պալարները։ Գինն է 2 ֆրանք։

Մէն մի տուփի վրայ պահանջելու է ստորագրութիւնն եւ ՄՈՐԻԼԷՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ անունը։

ՄՈՒԼԷՆԻ ԲՈՄԱՏՈՒՆ (2 ֆրանք) ևս կը բշկէ մորթի բոլոր հիւանդութիւններն։

Բարիզ, Լուի լը Կռան փողոց, 50, եւ բոլոր գլխաւոր դեղատանց մէջ։

Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է Ալիքեան դեղարանը, կը գտնուի նաեւ գլխաւոր դեղատանց մէջ։ 1520 — 13—13

ԿԱԶՄԱՏՈՒՇ

Ի ՊԱՅՄԱՆԱԼ ՀԱՄԱՐ

ՓԻՆ-ԱՆՁԼԱՐ ԵՕՖՈՒՇՈՒՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱԻՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ դեղեցիկ և հաստատուն
ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւ ԱՅՑԵՑՈՒՄՆԵՐ, թիտ մաքուր և ընտիր։

Ցանկացողաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճլար-Եօգուշը, ուր կընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամէն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ գրիչ, տումարք, պայուսակ, գրպարակ եւ եւ։ 736

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐՐԻ ՓԼԷԹՈՐԱԼՆ

Տոքթօր Այէրի Զէրրի փէքթորալը բաղկացնող նիւթերը թէ յԱմերիկա եւ թէ ի Պոլիս հրատարակուած են, ուստի կրնայ մեր մարդասէրն դեղագիրը ստանալ բժիշկներն իսկ կը յանձնարարեն այս դեղը հիւանդներուս։ Եղական դեղ ու դարման է հարբուխի, հաղի եւ կոնորդի ու կուրծքի հիւանդութեանց։ Բազումք վատագաւոր հիւանդութենէ ազատած են սորա միջոցաւ։ Նոր սկսած թոքախտը կը բուժէ եւ յառաջացեալ թոքախտ ունեցողներու նեղութիւնն ամենայնիւ կը սեղմէցնէ։ Դեղատանաց կը ծախեն։ Այէրի Զէրրի փէքթորալը հարցուցանելու է։ Կեդրոնատեղին է Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունն որ ի Գալաթիա։

Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ կը ծախուին Ամերիկայէն նոր եկած ոսկեզօծ իրեր որք գրեթէ ոսկւոյ նման տեւողական են ու գիմացուն, ինչպէս են թանեցի ու կուրծքի կոճակներ, ժամացոյցի շղթայք կանանց եւ արանց համար, պրոշներ, մանեակներ, օղեր և այլն։ Եկած է նաև նարնջակ քարիւղի լամպաներ 60 եւ 80 ճրագի լոյսով։ Ըստ կարի մեքենայներ։ Սեղանոյով կարելու յարմար կարող մասամբվներ։ Նորանոր Ամերիկայի գեղեցիկ ժամացոյցներ, եւ այլ ընտանեկան պիտոյից վերաբերեալ բազմատեսակ վաճառք որք չափաւոր գներով կը ծախուին։ 581

ԴՐԼՏ. ԼԷՕՆԼԱՆՏ

ՀՈԳՆՈՒՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆ ՇԱՊԵՆԱՒԻՑ

(Ֆրանսերէն կը բառին Լէոբոլ Ֆէլ.)

Ասեղ։

Անուանք	Գնոյ	Անուանք	Գնոյ
Ալշերիան	2500	Տարտենան	3700
Ալզասեան	2500	Ֆլամենան	3700
Ինսպրուկեան	2500	Ֆլորեան	3700
Ալբենեան	2500	Ֆլոռենտին	5800
Ալբասէան	3700	Ֆրիբուրգեան	5500
Գավարնեան	6000	Ֆրանդրեան	5500
Գուլկարեան	6000	Լեոպարեան	2200
Քասթիլեան	800	Լիբերտեան	2500
Մայրենեան	2000	Լիոնան	800
Տուրոյ	700	Օլորթոյ	700
Լեմբերգի	3700	Բերբոնան	3800
Նարոնան	3700	Վալենսիան	6800
Գարլիզիան	3700	Գիրբենեան	6800

Ասեղները չոգենաւը, նաւապետ Տէյվիս, Լիվերբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Ասեղներու համար ամէն գնորդներ

Ասեղի մանրամասնութեանց համար դիմել ՅՈՒՍԵՖ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշայեան, Գալաթիա։

Նաւատոմարք, Գարնարոյք Ֆրէտ, Էչյլոտա և ընկ. Լիվերբուլ։

Գործակալներ՝
Կ. Պոլիս, Կոստանդ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Գ. Ֆարվարը Սղարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մալթա, Ա. Քանիլիսի.
Շիրա, Ս. Վօրդօրուլօ Որդիք և ընկ.
Զմիւռնիա, Գ. Ֆարվարը և ընկ. 1296

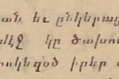

ԱԴԵՆԱՒԱԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բոլսի դիմ կանոնաւորապէս։

Ծանուցանեմ, Տրապիզոն և Պաֆուտ երթալիք յառաջիկայ չոգենաւն է Արմենի որ մայրս 2ին Մարսիլիայէն և մայիս 9 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ չոգենաւն է Լ. Կէլ որ պիտի մեկնի ապրիլ 30ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագրէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՆԻՆԹԻ ԲԷՊՐԻ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Մելէթ
Մոմճանէ փողոց, Թիւ 12

1208

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱՒԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երկու տարի է վեր վճառատունս փոխադրած եմ Եէնի Ճամիէն Պահչէ Գարու ձէլալ պէյ Խանի առ թիւ 2 մեծերանոց։ Սայն միջոցին մէջ վճառատունս իւր գասայարգին մէջ առաջին կարգի եւ ամենաճոխ վճառատուն մը բնկալու համար ամեն ջանք եւ զոհողութիւն չեմ խնայած։ Գիտցող խիստ գոհ տիտ՝ հան վճառաց մարդասիրէն եւ գներու չափաւորութենէն։ Կը՞գտնուի խաղողոց, Անգղիոյ եւ Գերմանիոյ հոգ. կաւոյ տանց դեղորայք, մեծ քանակութեամբ Լօմպարտայի եւ Բելեմիյէի սիրիմի տարբերին, Նորմիկկոյ զատ ձկան իւղ, Գազզի սկան եւ Անգղիական պատասան դեղորայք (Spécialité), վարժարանաց համար բլմիական գործիքներ, որք իրենց տեսակին չատ թեամբ բոլոր Պոլսոյ մէջ գանուածները կը գերազանցեն, ոսկերիչներու եւ կրպակաց համար պէտք եղած գործիքներ եւ դեղեր, Քոնեաքի համբաւաւոր առանց քոնեաքներ, Պորտոյի եւ Մարսալայի գինիներ, մեծ բանակութեամբ Եւրոպական Հաճոյքին ջուրներ, Ծուլիչներու համար նիքել եւ անիմանան, վիրաբուժական քաուչուքի վերաբերեալ ամեն տեսակ գործիք, դեղարանաց մէջ գործածելի պիտոյք, պարապ շիշեր որք մեծ քանակութեամբ կը ծախուին, հակատիպական (Anticeptique)ի մէջ օգտով պատրաստուած Լիսթէրի բանալիներ, եւ այլն եւ այլն։

Ամեն կարգի յանձնարարութիւնք կընդունուին եւ ուղղակի կը գրկուին։ մեծ հոգ եւ խնամք կը տարուի հեռաւոր տեղեր երթալիք ապրանաց զետեղման, ինչպէս յաճախորդաց փորձով տեսած են։

Վաճառատանս մէջ կը գտնուի Եւրոպայէն յատկապէս բերուած ծառոց պատուաստի համար պատրաստ խիւս (մաճաւն) որ մեծ ծառայութիւն կընծայէ պարտիզպանաց եւ պարտիզասիրաց։ 1669

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՄՆԵՐՈՒ

Ա. Լ'ԷՍՔԻՒԼԱԲ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՐԻԶՆԵՐ

ԿԱՄ

ՓԱՅՏԻ ՄԱՆԱԾՈՑԷ ԿԱՊԵՐ

ԿԱՆԽԱՏՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ

Կառավարութենէն արտօնեալ Ֆրանսայի եւ օտար երկրաց մէջ
Ցանմնարարեալ բոլոր բժիշկներէն

Այս կապերն յարմարագոյն դատուած են թէ՛ բժիշկներէն և թէ՛ զայնս գործածող կիներէն։

Այս նոր կոպերուն առաւելութիւնքն հետեւեալներն են.

1. Ծնելու հոգը կարողութիւն, այնպէս որ մէկ կապ մը կը բաւէ այնտեղ ուր առաջ բազմաթիւ կապեր անհրաժեշտ էին։ (Փայտի մանածոյն իւր ծանրութեան 12 անգամը կը ծծէ։)

2. Փայտեայ մանածոյին մանաւոր յատկութիւնն է հականեխութիւն։

3. Կապը միշտ թրջուած է և հանապազ առաջին օրուան պէս կը մնայ։

4. Հեղուկ տարրերը կարենալով ազատիլն շոգիանալ, միշտ չոր կը մնան գործածողութեան միջոցին։

5. Այս կապերը դիւրաբար կրնան գրուիլ և հանուիլ։ Կը բաւէ թեւոցը գօտին անցուցնել կամ մատներէնով մը կապել երկու ծայրերէն։

6. Այս կապերուն ԶԱՓԱԶԱՆՑ ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՆ պատճառաւ կարելի է մէկդի նետել զայնս գործածութենէն յետոյ, որ ներմակներէն մաքրութեան և խնայողութեան տեսակէտով շատ կարեւոր է։

Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են Դեղարան Տէրլա Սուտա, Թոթիոս Սքլավոյ, Ֆրանսուա Քանզրը, Բրիտանական դեղարան և Պ. Անասդասիա, (Բերա), Ս. Դասդարիանց, Թիթոս և Աբէսթ արիտոր (Գալաթիա), Տ. և Մ. Մէզգիի, Ժ. Աբէլ (Պոլիս)։

Պ. Է. Հարդմանի և Քիոլ'նկի գործարանն ի Հռէնէլէզէ՝ մասնաւորապէս կը յանձնարարուի բժշկաց և դեղագործաց՝ իւր վիրաբուժական զանազան կերպասներուն, քիմիական այլ և այլ պատրաստութեանց համար, ինչպէս և վիրաբուժութեան և դեղագործութեան մէջ գործածեալ զանազան առարկայից պատճառաւ։

Այս բոլոր նիւթերը կը գտնուին վերոյիշեալ դեղատանց մէջ։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործատարն է Ֆէլիքս Պէլլէ, Ֆշնտրգլեան խան, Պոլիս։ 1316 — 23—26

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մեդիտիէով, ֆոնտեր իզպէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՁԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Մորթի ձկան իւղը խաղողնով զտելով, Պ. Շեվրիէ այդ հեղուկին տուած է սխորժելի համ և հոտ, մինչդեռ ամոյն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհս բժիշկը կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԻԱԹԱԼՈՒՆ

Պ. Շ. յոյժ իւր դիւրոր կատարելագործած է վոս որ ֆէրով Մորթի ձկան երակախնամն իւղ մը պատրաստելով։ Հակառակ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ սնդիութիւն չպատճառուր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկթախան պատրաստութիւններէն և յատկապէս կը գործածուի թոքախտի, Պրոնշիթի, վատութեան և Թոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։ 711

Ընդհ. մթերանոց, Կեդր. դեղարան Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Միւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ Շեվրիէի կազդուրիչ ԳՈԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԻՊԻՍԱԲԷՍԹ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	12,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօմէն Բարաքօր
» լիազօր գործակալ և քննիչ. Մ. Նազարեթ Եազըճեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԼԽԱՒՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԳՈՐԾԱԿՈՒՂՔ

Տեարք Պալեօղեան և Պալըճեան Զմիւռնիա. Դասպարեան և Տամամեան Ատանա. Գ. և Ս. Սեթեան Հալէպ. Բ. Շերէֆեթտին և Տէրունեան Ատալիա և Սպարթա. Սիմէօն Տէյիրմէնճի օղլու Բօնեա, Էրն Էրն։

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ժ չարհաճաստութեան վճարելի պայմանաւ։

Ուշադրդ կը հմարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զուտակաց տէր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զուտակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զուտակները, տղաքուտ թեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդդ հաստարկութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի չահով թիւ 100 անգլիական ոսկի չահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։ Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհունակութեամբ կը ծանուցանեմք յարգոյ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (Վարչական Ասուրբոյ-Հունգարական կառավարութիւնէն դրծող նախարարներէն) պահեստի գումարին վրայ 2 միլիոն ֆրանքի պատկառելի գումարի մը յաւելում դոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկային 12 միլիոն է։ 654

ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՐԱԿ

(EMULSION SCOTT)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՀԱՒՏԻ

Լուսաբերիչ որ ազատ և սոսկալի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք

Կասիին չափ ախորժանամ է։

Մորիւ ձկան հաւտի իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իրենց ինքնին ունեցած յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուազութիւնը

Բժիշկներէն ընդունեալ է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։ Գործակատարք են Համիլէր և Հիրոնէլ, Պոլիս։ 1691

La Compagnie d'Assurances La Mannheim
ET
La Compagnie de Ré-Assurances de Mannheim

Ի ՄԱՆՀԱՅՄ

ԸՆԴԴԵՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՅ

Ամբողջ դրամագլուխ	12,500,000 ֆրանք
Պահեստի »	2,825,000 ֆրանք

Կ'ապահովագրուին դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, գոհարեղէն ևն պարունակող ծրարներ, որք յանձնուած են ամենազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։

Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք կը կատարուին La Mannheim Cº d'Assurances et la Cie de Ré-Assurances de Mannheim ընկերութեանց կողմէ որք ի միասին ունին 30,300,000 ֆրանք։

Կ'ապահովագրուին չոգենաւով, երկաթուղիով առագաստանաւով փոխադրուած ապրանքներ։

Գիները չատ չափաւոր են և պայմանները չատ ազատ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Տ. ԼԸՊԷ ԵՒ Վ. ԻԳԴՈՐ ՈՐԴԻ
Ընդհանուր Գործակատար է Կ. Պոլսոյ Եէնի-Ընկիւրիւն

1132

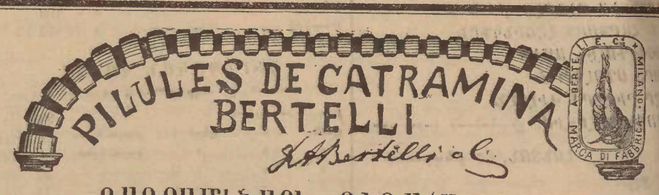

ԳԱԴՐԱՄԻՆԱՅԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Այս դեղ կը ներկայէ այս վերջին տարիներս բժշկութեան մէջ եղած մեծագոյն գիւտը։

Տոքթոր Ա. Պէրդելլի Նորվեկիոյ պարզ խաղողենէն հանած է մասնաւոր բաղադրութիւն մը, զոր Գադրամինա կոչած է։ Այս բաղադրութեամբ պատրաստուած դեղահատներն ապահովապէս կը բժշկեն քիչ ժամանակուան մէջ շնչափողի բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս

ՀԱՁ, ԽՈՀԱԿԱՏԱՁ, ՊՐՈՆՇԻԹ, ԹՈՔԱՑԱՒ, ՀԱՐԲՈՒԽ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ և ՄԱՆԱՒ ԽՍԼ ԹՈՔԱԼԽՏ։

Շատ դիւրաւ կը գործածուին եւ ախորժ համ մ'ունին։ Տղաքներն անգամ դիւրաւ կը գործածեն զայնս և անոնց վրայ արտասովոր կերպով կը ներգործեն։ Մասնաւորապէս կը դիւրացնեն։ Բոլոր բժիշկք ջերմագին կը յանձնարարեն զայնս։ Գիներնալ Դեպէրոս Գոլէրոս Ֆոռեն, Կոլէր Մէրոլիս Գոլ Մէլլ, Ֆալլ ա'Իէլլն է Ռեմոպէրտէ, Ժոռնալ Ինֆանտանթալ Գոլ Սէրոլ (Նարոլի) գովասանք խօսած են նոցա վրայ։ ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ բժիշկ ՍԱԼԻՈՆԷ անդրադառնի գարման կը հրաչէկ այս դեղահատներն եւ Բաքիայի համարարանէն Բ. ՈՅ. ԼՈՆԿի կ'ըսէ թէ անժխտելի ազդուութիւն մ'ունին։

Նոսա ապահովապէս կը բուժեն մրսոնքի եւ ազեաց բորբոքումները։

Բոլոր աշխարհի մէջ արտօնեալ են։

Ի Կ. Պոլիս ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դ. Ժուլէֆ Պուլլէ, Եորկանճրար փողոց, 69, Գալաթիա. կը գտնուի նոսա հետեւեալ դեղավաճառաց քով, Ժ. Ալէքեան, Պ. Անասդասիոս, Բ. Աբէրի (Վէրիդոս), Գոնզրը եղբարք, Ս. Գասդորիատս, Ֆ. Գոնսոլի, Քայրի, Քիւչիւքեան եղբարք, Ա. Լէֆեբրէ, Մարանդի եւ Սէրկիատիս (Մասալլա), Ս. Սոֆրոնիատս, Ֆ. Սոկոնի, Լ. Վարթավրդի, Ժ. Ծանոն, Իսմ. Գարուանա, Ժորժ Ֆէրի, Հէնրի Օգդոնի։

Պահանջել գործարանին վերոյգրեալ նշանը եւ ստորագրութիւնը։

Տուփին գինն է 12½ ղրուշ։ 1244

«Գադրամինա Պէրդելլիի դեղահատները չատ լաւ արդիւնքներ տուած են ինձ շնչափողի հիւանդութենէն, ինչպէս եւ թոքային հարբուխներու դարմանման մէջ, զատ ապրելիի լինելէ զատ, ոչն գիրզոհանեք ախորժ եւ անուշալոյր համ մ'ունին։»

Տ. ԵՈՒՍԱՆ ՄԱԼԼԻ
Բժշկապետ Լաստրու Մասնաճիւղանոցին

«... ժամանակէ մը ի վեր կը գործածեմ այս Գադրամինա Պէրդելլիի դեղահատները, եւ անոնց մեծ ազդեցութիւնը հաստատած եմ թոքային հարբուխներու մէջ։ Միջոնցքին բորբոքանց եւ պարբերական տերմնարանութեանց մէջ, չատ լաւ արդիւնքներ տուած են ինձ...»

Տ. Ռ. ՄՈՐԳՄԱՆ
Գարթէլ փողոց, 3, Բերա

Կ. Պոլիս, 20 Ճունվար 88

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 1686

1888 ԱՊՐԻԼ 6 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վոսքրէն Լէօռ ընթացքներ	Կոստանդնուպոլսոյ ընթացքներ
12 30 Արեւամ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.	1 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արեւամ. Պէպէք Բ. Հիսար Պոյազ. Եէնիք. Թարպա. Պէյոլիւ. Մէզ. Եէնիք.
12 30 Եէնիմ. Մէզ. Պէյոլիւ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Պոյազ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւամ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիրթաշ	2 30 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գամ. Ա. Հիսար Գանլը. Զուլ. Բաշլ. Պէյոգ.
12 30 Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Գապաթ.	2 46 Գապաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ. Զէնկէլք. Արեւամ. Գամա. Ա. Ի. Բ. Հիսար Գանլըճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշաղ. Պէյոգ. Թարպա. Պէյոլիւ. Մէզարպ. Եէնիմ.
12 30 Պէյոգ. Բաշաղ. Զուլ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գամա. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյ. Գուզ.	2 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւամ. Պէպէք Բ. Հիսար Մերկ. Մթէնիա Եէնիք. Թարպ. Պէզաք. Մէզարպ. Եէնիմ.
1 30 Գալաթաներ Մէզարպ. Պէյոլիւ. Թար, Պէյոգ. Բաշաղ. Զուլպուգլը Գամը. Ա. Հիսար Գամա. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլեր. Գուզկ. Իւսկիւսար	3 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւամ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
1 45 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյոլիւ. Թարպ. Եէնիք. Մերկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.	4 15 Պէյոգ. Բաշաղ. Զուլ. Գանլ. Ա. Հիսար Գամա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.
3 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ	4 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյոլիւ. Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Պոյազ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
4 15 Պէյոգ. Բաշաղ. Զուլ. Գանլ. Ա. Հիսար Գամա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.	5 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյոլիւքտէրէ Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւամ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
4 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէյոլիւ. Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Պոյազ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ	7 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյոլիւ. Թարպաղ. Պէյոգ. Բաշաղ. Եէնիք. Մերկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գամամ. Արեւամ. Զէնկէլ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Իսկ.
5 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյոլիւքտէրէ Թարպաղ. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արեւամ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.	7 45 Ա. Գամ. Մէզարպ. Պէյոլիւ. Թարպաղ. Եէնիք. Մերկիեն Բ. Հիսար Արեւամուգ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ.
7 — Եէնիմ. Մէզարպ, Պէյոլիւ. Թարպաղ. Պէյոգ. Բաշաղ. Եէնիք. Մերկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գամամ. Արեւամ. Զէնկէլ